

ប្រាជ្ញា ទ័ ប្រា

ពុទ្ធសករាជ ២៥៤៨

ហាយ ចំរើន

កិច្ចបេសចិត្ត ១៤

- បដិសន្ធិកិច្ច
- ភវទ្គកិច្ច
- អាចជ័នកិច្ច
- ឧស្សនកិច្ច
- សចនកិច្ច
- យាយនកិច្ច
- សាយនកិច្ច
- ផុស្សនកិច្ច
- សម្បជិច្ចន្តកិច្ច
- សន្តិរណកិច្ច
- វោជ្ជព្វនកិច្ច
- ជ័វនកិច្ច
- តទាលបម្ភណកិច្ច
- ចុតិកិច្ច

အာရုံစိုက် ခဲ့ ပြန်

ဂုဏ်ထူးဆောင် ၂၀၁၆

အဘယ် အထိ

អារម្ភកថា

រឿងរ៉ាវក្នុងលោក ព្រោះតែការសន្មត មានច្រើនសន្លឹកសន្លាប់ ណាស់ រហូតមិនអាចនឹងគិតបាន ប៉ុន្តែបណ្ឌិត មែនកម្ចាត់បង្ខំនូវមន្ទិល គឺ ការខ្វល់ខ្វាយចំពោះរឿងរ៉ាវទាំងនោះបានដោយបញ្ញាដ៏ប្រពៃ ព្រោះ បានសំឡឹងចំណុចសំខាន់នៃរឿងរ៉ាវទាំងនោះថា រឿងរ៉ាវទាំងនោះជា របស់បូម ជារបស់មិនមានពិតដោយបរមត្ថ គ្រាន់តែជាការឆ្នែប្រឌិត ឡើងអាស្រ័យមានចិត្តកើតឡើងប៉ុណ្ណោះ ។ ដូច្នោះ ចិត្តដែលដឹងរឿង រ៉ាវទាំងនោះ មិនមែនជារឿង ត្រឹមតែជាចិត្ត ហើយក៏មិនមែនជាមនុស្ស សត្វណា ៗ ដែរ ។

សូមឲ្យការសិក្សាព្រះធម៌របស់ពុទ្ធបរិស័ទ ប្រកបដោយស្មារតី ខ្ពស់ ដើម្បីកម្ចាត់នូវការវង្វេងទៅតាមអារម្មណ៍ក្នុងលោក កំណត់ក្នុង ចិត្តថា អ្វីដែលកើត ដែលកំពុងប្រព្រឹត្តទៅ និងការបែកធ្លាយ ក្នុង សង្គ្រាមរដ្ឋ សូម្បីក្នុងអតីតដែលរាប់ចំនួនមិនបាន និងតទៅខាងមុខទៀត ត្រឹមតែជាធម៌ប៉ុណ្ណោះ ។

ពាក្យខ្ចីស

សូមចំណែកបុណ្យ ដែលកើតឡើងពី
សេចក្តីព្យាយាមប្រែរៀបរៀងអង្គកថា
ទាំងភាសាបាលី និងភាសាខ្មែរនេះ ចូរ
បានដល់ បុព្វការីជន មានមាតា.បិតា
របស់ខ្ញុំ ញាតិទាំងឡាយ ព្រមទាំង
សព្វសត្វទាំងអស់ សូមលោកទាំង-
ឡាយជួបប្រទះតែសេចក្តីសុខគ្រប់ ៗ
កាល ។

ហាយ ចំរើន

មហាសុបិនជាតកំ

(៧៧) ឧសភា ក្រកា គាវិយោ គវា ច
 អស្សោ កំសោ សិគាលី ច កុម្មោ
 បោក្ខណី ច អបាកចន្ទនំ
 លាវុនិ សីទន្តិ សិលា បូវន្តិ
 មណ្ឌកិយោ កណ្ណសប្បេ គិលន្តិ
 កាកំ សុវណ្ណា បរិវាយន្តិ
 តសា វកា ឯឡកានំ ភយា ហិ
 វិប្បរិយាយោ វត្ថុតិ នយិធមត្ថុតិ ។

(មហាសុបិនជាតកំ សត្តម៍)

មហាសុបិនជាតក

(៧៧) (ព្រះរាជាទ្រង់ត្រាស់ថា មហាសុបិន ១៦ គឺ) ៖
 គោឡើងកទាំងឡាយ ១ , ឈើទាំងឡាយ ១ , មេគោទាំង-
 ឡាយ ១ , គោឈ្មោលទាំងឡាយ ១ , សេះ ១ , កាជន៍
 (មាស) ១ , មេចចក ១ , ក្អម ១ , ស្រះបោករណី ១ ,
 បាយឆៅ ១ , ខ្ទឹមចន្ទន៍ ១ , ផ្ទៃឃ្មោកទាំងឡាយលិច ១ , ថ្ម
 ទាំងឡាយអណ្តែត ១ , មេកង្កែបទាំងឡាយខាំពស់វែកទាំង-
 ឡាយ ១ , រាជហង្សទាំងឡាយចោមរោមក្អែក ១ , ខ្លាជំបង់
 ទាំងឡាយ (រត់ទៅ) ព្រោះភ្ញាក់ផ្អើល ដោយសេចក្តីខ្លាចអំពី
 ពពែទាំងឡាយ ១ ។ បរិយាយចម្លែកប្រព្រឹត្តទៅ នឹងទាំងឡាយ
 មានក្នុងសុបិនទាំងនេះ ។

(ចប់មហាសុបិនជាតក ទី ៧)

ស្រង់ពីព្រះត្រៃបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក សត្តមភាគ លេខ ៥៨

មហាសុបិន្យាតកង្ខារ

លាវុនី សីទន្ធីតិ តទំ សត្វា ជេតវនេ វិហារនោ

សោឡស មហាសុបិនោ អារព្ភ កថេសិ ។

ឯកទិវេសំ កិវ កោសលមហារាជា វត្ថី និទូបគតោ

បច្ឆិមយាមេ សោឡស មហាសុបិនេ ទិស្វា ភីតតសិតោ

មរណកយតជ្ជិតោ សយនបិដ្ឋេ និសិន្នកោវ វត្ថី វីតិនាមេសិ ។

អថ នំ បកាតាយ វត្ថិយា ព្រាហ្មណបុរោហិតា ឧបសង្កមិត្វា

សុខំ សយិត្ថ មហារាជាតិ បុច្ឆីសុ ។

អង្គកថា បហាសុបិនជាតក

ព្រះបរមសស្តា កាលប្រថាប់នៅព្រះជេតពនមហាវិហារ
ទ្រង់ប្រារព្ធមហាសុបិន ១៦ ប្រការ ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះ
មានពាក្យផ្តើមថា លាវុនិ សីទន្តិ ដូច្នេះ ។

ដូចបានស្តាប់មក ថ្ងៃមួយព្រះបាទកោសលមហារាជ ស្តេច
ចូលកាន់និន្ទ្រា ក្នុងរាត្រីកាល ក្នុងបច្ឆ័មយាម ទតព្រះនេតឃើញ
ព្រះសុបិននិមិត្តដ៏ចម្លែកអស្ចារ្យ ១៦ ប្រការ ទ្រង់តក់ស្លុតព្រះទ័យ
តើនព្វព្រះបន្ទំ ទ្រង់ព្រះតម្រិះថា យើងឃើញសុបិននិមិត្តទាំងនេះ
តើនឹងមានអ្វីកើតឡើងដល់យើងខ្លះហ្ន៎! ព្រះអង្គមានសេចក្តីតក់-
ស្លុតរន្ធត់ក្រៃលែងទ្រង់ប្រថាប់លើព្រះទេវនោកនៃនិសេយ្យាសន៍
នោះឯង រហូតអស់រាត្រីកាល ។

លុះព្រឹកឡើង ពួកព្រាហ្មណ៍បុរោហិតចូលគាល់ ក្រាប
ទូលសួរថា បពិត្រមហារាជ ព្រះអង្គទ្រង់ផ្អុំជាសុខឬ ? ព្រះរាជា

៣ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

កុត្តោ មេ អាចរិយោ សុខំ អជ្ជាហំ បច្ចុសសមយេ សោឡុស

មហាសុបិនោ បស្សី សោម្ហិ តេសំ ទិដ្ឋកាលតោ បដ្ឋាយ

កយម្បត្តោតិ វេទេ មហារាជ សុត្វា ជានិស្សាមាតិ វុត្តេ

ព្រាហ្មណានំ ទិដ្ឋសុបិនេ កថេត្វា កិន្ទ ខោ ឥមេសំ ទិដ្ឋការណា

កវិស្សទីតិ អាហ ។ ព្រាហ្មណា ហត្ថេ វិធុនីសុ ។

កស្មា ហត្ថេ វិធុនថាតិ ច វុត្តេ កក្ខណ្ឌ-

មហារាជ សុបិនាតិ ។ កា តេសំ និប្បត្តិ កវិស្សតីតិ ។

ឆ្លើយថា លោកអាចារ្យទាំងឡាយ យើងនឹងមានសេចក្តីសុខបាន
យ៉ាងណា កាលពីយប់មិញវេលាជិតភ្លឺ យើងឃើញសុបិននិមិត្ត
១៦ ប្រការ តាំងពីឃើញសុបិននិមិត្តទាំងនោះហើយ យើងដល់នូវ
សេចក្តីភ័យខ្លាចយ៉ាងខ្លាំង កាលដែលពួកបុរោហិតក្រាបទូលថា
បពិត្រមហារាជទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោសសូមព្រះអង្គត្រាស់រឿងនោះ
ចុះ ពួកខ្ញុំព្រះអង្គបានស្តាប់ហើយ នឹងទស្សន៍ទាយថាយុទ្ធាន ទើប
ត្រាស់រឿងព្រះសុបិន ដែលទ្រង់ឃើញហើយ ឲ្យពួកព្រាហ្មណ៍
ស្តាប់ ហើយត្រាស់ថា ព្រោះហេតុឃើញសុបិនទាំងនេះនឹងមានអ្វី
កើតឡើងដល់យើងខ្លះ ? ពួកព្រាហ្មណ៍នាំគ្នារាប់ម្រាមដៃ ។ កាល
បានត្រូវសួរថា ព្រោះហេតុអ្វី ពួកអ្នកទើបនាំគ្នារាប់ម្រាមដៃ ?
ពួកព្រាហ្មណ៍បានក្រាបទូលថា បពិត្រមហារាជ ព្រះសុបិនទាំង-
ឡាយនឹងមានអន្តរាយ ព្រះរាជាត្រាស់សួរថា ព្រះសុបិនទាំងនោះ
នឹងមានផលដោយប្រការណា ? ពួកព្រាហ្មណ៍នាំគ្នាក្រាបទូលថា

៤ មហាសុបិនជាតក្កកថា

ជន្មនរាយោ រោគនរាយោ ជីវិតនរាយោ ចាតិ តមេសំ

តិណ្ឌំ អន្តរាយានំ អញ្ញាតរោតិ ។

សប្បជីកម្មា អប្បជីកម្មាតិ ។ កាមំ ឯតេ សុបិនា

អតិផរុសត្តា អប្បជីកម្មា មយម្បន តេ សប្បជីកម្មេ ករិស្សាម

ឯតេ បជីកម្មាបេតុំ អសកោន្តានំ អម្ចាភំ សិក្ខិតកាវោ នាម

ករិស្សតីតិ ។ ភី បន កត្វា អាចរិយា បជីកម្មាបេស្សថាតិ ។

សព្វចតុក្កេន បញ្ញំ យជិស្សាម មហារាជាតិ ។ រាជា

កិតតសិតោ តេនហិ អាចរិយា មម ជីវិតំ តុម្ចាភំ ហត្ថេ

នឹងអន្តរាយ ៣ យ៉ាងទាំងនេះ គឺ អន្តរាយដល់រាជសម្បត្តិ ១
អន្តរាយ គឺ រោគបៀតបៀន ១ អន្តរាយដល់ព្រះជន្ម ១ ឯណា
និមួយ ។

ព្រះរាជាសួរថា បា នឹងជួយដោះស្រាយបានឬ ដោះស្រាយ
មិនបាន ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រមហារាជ ព្រះ-
សុបិនទាំងនេះ អស់ផ្លូវដោះស្រាយដោយពិត ព្រោះជាអន្តរាយដ៏
ធំ តែពួកខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ នឹងធ្វើឲ្យល្មមកែខែបាន កាលបើ
ពួកខ្ញុំព្រះអង្គមិនអាចដើម្បីនឹងកែខែព្រះសុបិនទាំងនេះបានហើយ
នឹងឈ្មោះថា ភាពជាអ្នកសម្រេចការសិក្សាបានប្រយោជន៍អ្វី ?
ព្រះរាជាត្រាស់សួរថា លោកអាចារ្យទាំងឡាយ នឹងធ្វើយ៉ាងណា
ឲ្យអន្តរាយនោះវិនាសបាន ពួកព្រាហ្មណ៍នាំគ្នាទូលថា បពិត្រ
មហារាជ ពួកខ្ញុំព្រះអង្គត្រូវបូជាយ័ញ្ញដោយវត្ថុមួយមុខ ៤១ គ្រប់
យ៉ាង ព្រះអង្គ ព្រះរាជាទ្រង់ជូនព្រះទ័យ ត្រាស់ថា លោកអាចារ្យ

៤ មហាសុបិនជាតក្កកថា

ហោតុ ខិប្បំ មេ សោត្ថី ករោថាតិ អាហ ។ ព្រាហ្មណា ពហុជនំ
លភិស្សាម ពហុខជ្ជកោជនំ អាហារាបស្សាមាតិ ហដ្ឋតុដ្ឋា មា
ចិន្តយិត្ត មហារាជាតិ រាជានំ សមស្សាសេត្វា រាជនិវេសនា
និក្ខមិត្វា ពហិនគរេ យញ្ញវាដំ កត្វា ពហុ ចតុប្បទតណោ
បុនប្បណីតេ កត្វា បក្ខិតណោ សមាហរិត្វា
តទព្វាទព្វា លទ្ធំ វដ្តតីតិ បុនប្បនំ សព្វាន្តិ ។

អថ ខេ មល្លិកា ទេវី តំ ការណំ ញត្វា រាជានំ
ឧបសង្កមិត្វា បុច្ឆិ ភី នុខេ មហារាជ ព្រាហ្មណា បុនប្បនំ
សព្វាន្តិ ។ សុខិតា ត្វំ កទ្ធ អម្បាកំ កណ្ណមូលេ
អាសីវិសំ សព្វាន្តំ ន ជានាសីតិ ។ ភី ឯតំ មហារាជាតិ ។

ទាំងឡាយបើដូច្នោះយើងសូមប្រគល់ជីវិតក្នុងដែរបស់ពួកលោក
 ចុះ ពួកលោកប្រញាប់ធ្វើពិធីរំដោះគ្រោះដល់យើងឲ្យរហ័ស ។
 ចុះ ពួកព្រាហ្មណ៍នាំគ្នាត្រេកអររីករាយ ថា ពួកយើងត្រូវបាន
 ទ្រព្យសម្បត្តិច្រើន នឹងបានរបស់ទំពាស្តីច្រើន ។ ហើយក្រាបទូល
 ដល់ ព្រះរាជាថា បពិត្រមហារាជ សូមទ្រង់កុំវិភក្តឡើយព្រះអង្គ
 ហើយ នាំគ្នាចេញចាកពីរាជនិវេសន៍ ចាត់ចែងធ្វើពិធីបូជាយំញា
 នៅទីក្រៅនគរ ចាប់ហ្មង់សត្វជើង ៤ ជាច្រើនចង់ទុកនឹងទីបង្គោល
 យំញា រួមទាំងហ្មង់សត្វបក្សីទុកស្រេចហើយ នាំគ្នាដើរទៅដើរមក
 ពោលថា យើងគួរនឹងបានវត្ថុនេះ ។ ។

គ្រានោះ ព្រះនាងមល្លិកាទើទ្រង់ជ្រាបហេតុនោះ ក៏ចូល
 គាល់ព្រះរាជាក្រាបទូលសួរថា បពិត្រមហារាជ ពួកព្រាហ្មណ៍
 នាំគ្នាដើរទៅដើរមក តើមានរឿងអ្វីព្រះអង្គ ? ព្រះរាជាត្រាស់ថា
 ណែនាងដ៏ចម្រើន នាងរវល់តែសុខសប្បាយ ទើបមិនដឹងថា
 អសិរពិសសព្វរនៅជិត ។ ត្រចៀករបស់យើង ។ ព្រះនាងទូល

៦ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

មយា ឯវុបុរា ទុស្សបិនា ទិដ្ឋា ព្រាហ្មណា តិណ្ណំ

អន្តរាយានំ អញ្ញតរោ បញ្ញាយតីតិ វត្ថា តេសំ

បដិយាតាយ យញ្ញំ យជិស្សាមាតិ វត្ថា បុនប្បុនំ

សព្វាន្តីតិ ។ ភី បន តេ មហារាជ សទេវកេ

លោកេ អគ្គព្រាហ្មណោ សុបិនានំ បដិកម្មំ បុច្ឆិតាតិ ។

ភតរោ បន សោ ភទ្ធេ សទេវកេ លោកេ អគ្គ-

ព្រាហ្មណោតិ ។ សទេវកេ លោកេ អគ្គបុគ្គលំ សព្វញ្ញំ

វិសុទ្ធិំ និក្ខិលេសំ តថាគតំ គោតមំ មហាព្រាហ្មណំ

ន ជានាសិ សោ ហិ ភគវា សុបិនន្តរំ ជានេយ្យ

៦ អង្គកថា មហាសុបិនជាតក

សួរថា បពិត្រមហាពជ តើរឿងនោះយ៉ាងណា ? ព្រះរាជាប្រាប់
ថា យើងយល់សប្តិអាក្រក់ណាស់ ពួកព្រាហ្មណ៍នាំគ្នាទស្សន៍-
ទាយថា អន្តរាយក្នុង ៣ យ៉ាង ណាមួយក៏នឹងប្រាកដ ដើម្បីកម្ចាត់
អន្តរាយទាំងនោះត្រូវបូជាយំញា ទើបត្រូវដើរទៅដើរមកញាយៗ ។
ព្រះនាងមល្លិកា ក្រាបទូលសួរថា បពិត្រមហាពជ ក៏អ្នកដែលជា
កំពូលលើព្រាហ្មណ៍ក្នុងលោក ព្រមទាំងទេវលោក ព្រះអង្គបាន
ទូលសួរដល់ការដោះស្រាយព្រះសុបិន ហើយឬនៅ ? ព្រះរាជា
ទ្រង់សួរថា នាងដឹងច្រើន លោកដែលជាកំពូលលើព្រាហ្មណ៍ក្នុង
លោក ព្រមទាំងទេវលោកនោះ ជានរណាដែរ ? ព្រះនាងក្រាប
ទូលថា ព្រះពរព្រះអង្គ ទ្រង់មិនជ្រាបទេឬ មហាព្រាហ្មណ៍គោតម
ដែលជាតថាគត អស់កិលេស បរិសុទ្ធិហើយ ជាសព្វញ្ញ ជាបុគ្គល
ដ៏ប្រសើរបំផុតក្នុងលោក ព្រមទាំងទេវលោក ព្រះមានព្រះភាគ
ព្រះអង្គនោះ គង់ទ្រង់ជ្រាបហេតុក្នុងសុបិនយ៉ាងពិត សូមព្រះអង្គ

៧ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

គច្ច ត្ងំ បច្ច តំ មហារាជាតិ ។ សាធុ ទេវីតិ រាជា វិហារំ គន្ធា

សត្តារំ វេទិតា និសីទិ ។

សត្តា មជ្ជស្សរំ និច្ឆារត្វា កិន្ទ ខេ មហារាជ

អតិបគេវ អាគតោសីតិ ។ អហំ កន្ត បច្ចសសមយេ

សោឡស មហាសុបិនេ ទិស្វា ភីតោ ព្រាហ្មណានំ អាហេចសី

ព្រាហ្មណា កក្ខឡា មហារាជ សុបិនា ឯតេសំ បដិយាតនត្ថាយ

សព្វចតុកម្មេ យញ្ញំ យជិស្សាមាតិ យញ្ញំ សជ្ជនី

ពហុ បាណា មរណកយតជ្ជិតា តុម្ហេ សទេវកេ

លោកេ អគ្គបុគ្គលា អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ ឧបាទាយ នត្ថិ

ស្ដេចព្រះរាជដំណើរទៅ ក្រាបទូលសួរចុះ ។ ព្រះរាជាត្រាស់ថា
ល្អហើយ ទេវី ហើយស្ដេចយាងទៅកាន់ព្រះវិហារ ថ្វាយបង្គំ
ព្រះបាទព្រះបរមសាស្តា ហើយប្រថាប់កន្លែងដ៏សមគួរមួយ ព្រះ-
សាស្តាថ្ងៃនោះព្រះសូរសៀងដ៏ពីរោះ ត្រាស់សួរថា មហាបពិត្រ
ហេតុយ៉ាងណា ទើបទ្រង់យាងមកដូចមានរាជកិច្ចយ៉ាងប្រញាប់ ។
ព្រះរាជាក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន នៅពេលជិតភ្នំ ខ្ញុំ
ព្រះអង្គបានឃើញមហាសុបិន ១៦ ប្រការ គួរឲ្យភ័យខ្លាច ហើយ
បានប្រាប់រឿងទាំងនោះដល់ពួកព្រាហ្មណ៍ ពួកព្រាហ្មណ៍ទស្សន៍-
ទាយថា បពិត្រមហារាជ ព្រះសុបិននេះអាក្រក់ណាស់ព្រះអង្គ
ដើម្បីរម្ងាប់សុបិនទាំងនោះ ត្រូវបូជាយ័ញ្ញដោយយ័ញ្ញវត្ថុមួយមុខ
៤ ១ គ្រប់មុខ ហើយនាំគ្នាត្រៀមបូជាយ័ញ្ញ ហ្នឹងសត្វជាច្រើនត្រូវ
គម្រាមកំហែងដោយមរណភ័យ បពិត្រព្រះមានព្រះភាគជាម្ចាស់
ព្រះអង្គជាបុគ្គលដ៏កំពូលលើសលោក ទាំងទេវលោក ព្រាហ្ម-

៨ មហាសុបិនជាតក្កកថា

សោ ញ្ចេយ្យធម្មោ យោ វោ ញ្ញាណមុខ អាបាចំ
នាគច្ចតិ ឯតេសំ មេ សុបិនានំ និប្បត្តិ កថេថ
កគវាតិ ។ ឯវមេវ មហាវាជ សាទេវកេ លោកេ
វេបេត្វា មំ អញ្ញោ ឯតេសំ សុបិនានំ អន្តរំ វា
និប្បត្តិ វា ជានិតំ សមត្ថោ នាម នត្ថិ អហំ តេ
កថេស្សាមិ អបិច ខោ បន ត្វំ ទិដ្ឋនិយាមេនេវ សុបិនេ
កថេហិតិ ។ សាធុ កន្តេតិ វាជា ទិដ្ឋនិយាមេនេវ
កថេតំ អារកិ

ឧសកា ក្រា គាវិយោ គវា ច

៨ អង្គកថា មហាសុបិនជាតក

ធម៌ដែលចូលទៅកំណត់អតីត អនាគត បច្ចុប្បន្ន ដែលមិនមក
កាន់គន្លងញ្ញាណមុខរបស់ព្រះអង្គនោះ មិនមានឡើយ បពិត្រ
ព្រះមានព្រះភាគ សូមព្រះអង្គទ្រង់ប្រោស ទស្សន៍ទាយផលនៃ
សុបិនរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងនោះផងចុះ ព្រះអង្គ ។ ព្រះសាស្តា
ត្រាស់ថា ថ្វាយព្រះពរ ពិតយ៉ាងនោះហើយមហាបពិត្រ ក្នុង
លោកទាំងទេវលោក វៀរតថាគតចេញហើយ អ្នកដទៃនឹងបាន
ឈ្មោះថា អាចដឹងហេតុ ឬ ផលរបស់ព្រះសុបិនទាំងនេះ មិនមាន
ឡើយ តថាគតនឹងទស្សន៍ទាយឲ្យមហាបពិត្រ ប៉ុន្តែថា មហា-
បពិត្រ ចូរត្រាស់ប្រាប់ព្រះសុបិនតាមទំនង ដែលទ្រង់បានឃើញ
នោះចុះ ។ ព្រះរាជាទ្រង់ទទួលព្រះពុទ្ធតម្រាស់ថា ករុណាព្រះអង្គ
ហើយផ្ដើមក្រាបទូលព្រះសុបិនតាមទំនង ដែលទ្រង់បានឃើញ
សព្វគ្រប់ ដោយទ្រង់ពោលជាមាតិកាទុក ដូច្នេះថា ៖

គោឧសករាជទាំងឡាយ ១ ដើមឈើទាំងឡាយ ១

៩ មហាសុបិនជាតក្កកថា

អស្សោ កំសោ សិតាលិ ច កុម្មោ
បោក្ខណី ច អបាកចន្ទនំ
លាវុនិ សីទន្តិ សិលា ប្បវន្តិ
មណ្ឌកិយោ កណ្ណសប្បេ គិលន្តិ
កាកំ សុវណ្ណា បរិវាយន្តិ
តសា វកា ឯឡកានំ កយា ហិតិ

ឥមំ មាតិកំ និក្ខិបិត្វា កថេសិ អហំ កន្ត ឯកំ តាវ សុបិនំ ឯវំ
អទុសំ ចត្តរោ អញ្ជនវណ្ណា កាឡឧសកា យុជ្ឈិស្សាមាតិ
ចត្ថហិ ទិសាហិ រាជង្គណំ អាគន្ធា ឧសកយុទ្ធី បស្សិស្សាមាតិ
មហាជនេ សន្និបតិតេ យុជ្ឈនាការំ ទស្សត្វា នទិត្វា
គជ្ជិត្វា អយុជ្ឈិត្វាវ បដិក្កន្ធា ឥមំ បឋមំ សុបិនំ អទស្សំ
ឥមស្ស កោ វិបាកោតិ ។

មហារាជ ឥមស្ស វិបាកោ នេវ តវ ន មម កាលេ

មេតោទាំងឡាយ ១ គោទាំងឡាយ ១ សេះ ១ ថាសមាស ១
ឆ្កែចចក ១ ក្អមទឹក ១ ស្រះបោក្ខរណី ១ បាយឆៅ ១ ខ្ទឹមច័ន្ទ
១ ឃ្មោកលិច ១ ថ្មអណ្តែត ១ មេកង្កែបដេញខាំពស់កែវ ១
រាជហង្សចោមរោមក្អែក ១ , ខ្លាជំបង់ខ្លាចពពែ ១ ។

ហើយត្រាស់ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គឃើញ
សុបិនប្រការទី ១ យ៉ាងនេះមុនថា គោឧសកៈ មានពណ៌ដូចផ្កា
អញ្ជ្រំ ៤ ក្បាល គិតថានឹងជល់គ្នា នាំគ្នាតែមកកាន់កណ្តាលទី
ព្រះលានហ្លួង ពីទិសទាំងបួន កាលមហាជនប្រជុំគ្នាគិតថា ពួក
យើងនឹងមើលគោឧសកៈជល់គ្នា ដែលកំពុងសម្តែងអាការនឹង
ជល់គ្នា បន្តិចសំឡេងខ្លាខ្លាស្រែករោទ៍អ្នកជាក៏គ្នា ហើយក៏បែកគ្នា
ទៅវិញ ដោយមិនបានជល់គ្នាទេ ខ្ញុំព្រះអង្គឃើញសុបិននេះជា
បឋម អ្វី ជាផលរបស់សុបិននេះ ព្រះអង្គ ?

មហាបពិត្រ ផលរបស់សុបិនប្រការនេះ មិនមានក្នុងវេទកាល

១០ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

កវិស្សតិ អនាគតេ បន អធម្មិកានំ កបណារជ្ជនំ
អធម្មិកានំ ច មនុស្សានំ កាលេ លោកោ វិបរិវត្តមារេ
កុសលេ ឱស្សក្កេ អកុសលេ ឧស្សន្នេ លោកស្ស បរិហាន-
កាលេ ទេវោ ន សម្មា វស្សិស្សតិ មេយបាទា ច
ឆិជ្ជិស្សន្តិ សស្សានិ មិហាយិស្សន្តិ ទុព្ពិក្ខំ កវិស្សតិ
វស្សិតុកាមា វិយេ ចតុហិ ទិសា មេយា ឧដ្ឋហិតា
ឥត្ថិកាហិ អាតបេ បត្តជានំ វិហិអាទីនំ តេមនក-
យេន អន្តោ បវេសិតកាលេ បុរិសេសុ កុទាលបិដក-
ហត្ថេសុ អាឡិ ពន្ធនត្ថាយ និក្ខន្តេសុ វស្សនការំ
ទេស្សត្វា គជ្ជិត្វា វិជ្ជុលតា និច្ឆារេត្វា តេ ឧសកា វិយេ

របស់មហាបពិត្រទេ ក្នុងកាលសាសនារបស់តថាគត ក្នុងកាល
អនាគត កាលបើលោកប្រព្រឹត្តទៅជិតដល់ចំណុចជិតវិនាស ក្នុង
រជ្ជកាលរបស់ព្រះរាជាដែលកំព្រា មិនបានគ្រប់គ្រងរាជដោយ
ធម៌ និងក្នុងកាលរបស់ពពួកមនុស្សមិនតាំងនៅក្នុងធម៌ កាលបើ
កុសលអន់ថយចុះ អកុសលធម៌ចម្រើនឡើង ក្នុងកាលដែល
លោកវិនាស ភ្លៀងក៏មិនមាន និង ជើងមេឃគ្មានពពក សន្លឹក
ស្រូវស្លូតហូតហែង ទុព្វក្ខក៏យន្តឹងកើត ពពកទាំងឡាយតាំងឡើង
ពីទិសទាំង ៤ ដូចជារកកលនឹងភ្លៀង ពពួកស្រី ១ ប្រញាប់-
ប្រញាប់កើបស្រូវអង្ករជាដើម ដែលយកចេញហាលថ្ងៃ បញ្ចូល
ទុកខាងក្នុងម្លប់ ព្រោះខ្លាចទទឹក កាលបើពពួកបុរស ១ កាន់ចប
កាន់បង្គីនាំគ្នាចេញទៅ ដើម្បីទប់ទឹក មេឃមីអ្នកអាប ផ្ករលាន
គ្រហឹម ផ្នែកបន្ទោភ្ជាប់ភ្នែក តែមិនធ្លាក់ភ្លៀងឡើយ ដុំពពកខ្មៅ
ក៏វិនាសបាត់ទៅ ប្រៀបដូចជា គោឧសភៈដែលរកកលនឹងដល់

១១ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

អយុជ្ឈិតា អវស្សិតាវ បហាយិស្សន្តិ អយមេតស្ស
វិបាកោ តុយ្ហម្បន តប្បច្ចយា កោចិ អន្តរាយោ នត្ថិ
អនាគតំ អារព្ព ទិដ្ឋា សុបិនោ ឯស ព្រាហ្មណា
បន អត្ថនោ ជីវិតវុត្ថិ និស្សាយ កថយីស្មតិ ។ ឯវំ
សត្តា សុបិនស្ស និប្ពត្ថិ កថេត្វា អាហ ទុតិយំ
កថេហិ មហារាជាតិ ។

ទុតិយាហំ កន្ត ឯវំ អទេស្សំ ខុទ្ទកក្កា ចេវ
គច្ឆា ច បហី ភិនិត្វា វិទិតិមត្តម្បិ រតនមត្តម្បិ
អនុគន្ធាវ បុប្ផនិ ចេវ ផលន្តិ ច អមំ ទុតិយំ
អទេស្សំ ឥមស្ស កោ វិបាកោតិ ។ មហារាជ ឥមស្សាបិ
វិបាកោ លោកស្ស បរិហិនកាលេ មនុស្សានំ បរិត្តា-

គ្នា តែមិនដល់គ្នាដូច្នោះ នេះជាផលរបស់សុបិននោះ តែមិនមាន
អន្តរាយណាៗ ដល់មហាបពិត្រ ព្រោះរឿងនោះជាបច្ច័យ មហា-
បពិត្រឃើញសុបិននេះ ប្រារព្ធអនាគតប៉ុណ្ណោះ ។ ចំណែកពួក
ព្រាហ្មណ៍ អាស្រ័យការចិត្តមជ្ឈិមវិធីរបស់ខ្លួន ទើបទស្សន៍ទាយ
ដូច្នេះ ។ ព្រះបរមសាស្តា លុះត្រាស់ប្រាប់ផលនៃសុបិនដោយ
ប្រការដូច្នេះហើយ ត្រាស់ថា ចូរត្រាស់រឿងសុបិនប្រការទី ២ ចុះ
មហាបពិត្រ ។

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឃើញសុបិនប្រការ
ទី ២ យ៉ាងនេះថា ដើមឈើតូច ៗ និងគុម្ពឫស្សី ដុះចេញពី
ផែនដីបានត្រឹម ១ ចង្ក្រាមខ្លះ ១ គក់ខ្លះ ត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះ ក៏ចេញ
ផ្កា ចេញផ្លែ តាមគ្នាទៅ នេះជាសុបិនប្រការទី ២ ដែលខ្ញុំ
ព្រះអង្គបានឃើញ អ្វីជាផលរបស់សុបិននេះ ព្រះអង្គ ? ។

មហាបពិត្រ ផលសូម្បីរបស់សុបិនប្រការនេះ ក៏នឹងមាន

១២ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

យុកកាលេ កវិស្សន្តិ អនាគតស្មី ហិ សត្តា តិព្វរាគា

កវិស្សន្តិ អសម្បត្តវយាវ កុមារិយោ បុរិសន្តរំ គន្ធា

ឧតុនិយោ ចេវ គព្ពនិយោ ច ហុត្វា បុត្តជីតាហិ វឿស្សន្តិ

ខុទ្ទកក្កានំ បុប្ផំ វិយ ហិ តាសំ ឧតុនិកាវោ ផលំ

វិយ ច បុត្តជីតារោ វឿស្សន្តិ ឥតោនិទានម្បិ តេ ភយំ

នត្ថិ តតិយម្បិ កថេហិ មហារាជាតិ ។

មហាគារិយោ កន្តេ តទហុជាតានំ វច្ឆកានំ ទិវំ

បិវន្តិយោ អទូសំ អយំ តតិយោ សុបិនោ ឥមស្ស កោ

វិបាកោតិ ។ ឥមស្សាបិ វិបាកោ អនាគតេយេវ មនុស្សានំ

ក្នុងកាលដែលលោកវិនាស វេលាមនុស្សមានអាយុតិច ព្រោះថា
 សត្វទាំងឡាយក្នុងអនាគត នឹងមានរាគៈខ្លាំងក្លា កុមារីមានវ័យ
 មិនទាន់គ្រប់ការ ចេះទាក់ទងនឹងបុរសដទៃ ជាស្រ្តីមានរដូវមានគភ៌
 នាំគ្នាចម្រើនដោយបុត្ត និងធីតា ភាពជាកុមារីទាំងនោះ មានរដូវ
 ប្រៀបដូចដើមឈើតូច ៗ មានផ្កា កុមារីទាំងនោះ ចម្រើនដោយ
 បុត្ត និងធីតាជាហេតុ ក៏ដូចជាដើមឈើតូច ៗ មានផ្លែ ភ័យស្នេហ៍
 មាននិមិត្តនេះជាហេតុ មិនមានដល់មហាបពិត្រទេ ចូរត្រាស់រឿង
 ប្រការទី ៣ តទៅទៀតចុះ មហាបពិត្រ ។

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឃើញមេគោធំ ៗ
 នាំគ្នាបោកដោះរបស់ហ្នឹងកូនគោដែលទើបតែកើតក្នុងថ្ងៃនោះ នេះ
 ជាសុបិនប្រការទី ៣ របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ តើអ្វីជាផលនៃសុបិននោះ
 ព្រះអង្គ ?

មហាបពិត្រ សូម្បីផលរបស់សុបិននេះ ក៏នឹងមានតែក្នុង

១៣ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

ជេដ្ឋាបចាយិកកម្មស្ស នដ្ឋកាលេ កវិស្សតិ អនាគតស្មី
ហិ សត្តា មាតាបិតុសុ វា សស្សសស្សសេ វា លដ្ឋំ
អនុបដ្ឋបេត្វា សមយេ កុដ្ឋមំ សិរិទេទិត្វា យាសច្ឆានេមត្តម្យំ
មហាលូកានំ ទាតុកាមា ទស្សន្តិ អទាតុកាមា ន ទស្សន្តិ អនាថា
អសយំវេសី ទារកេ អារាធចត្វា ជីវិស្សន្តិ តទហជាតានំ
វច្ឆកានំ ខំរំ បិវន្តិយោ មហាគាវិយោ វិយេ ឥតោនិទានម្យំ តេ
ភយំ នត្តិ ចតុត្ថំ កថេហិ មហារាជាតិ ។

ធុរវាហេ កន្តេ អារាហបរិណាហសម្បន្នេ មហា-
គោណេ យុគបរម្យរាយ អយោជេត្វា តុរណេ គោទេម្មេ

អនាគតដូចគ្នា នឹងមានផលក្នុងវេលាដែលមនុស្សទាំងឡាយនាំ
 គ្នាលះបង់ជេដ្ឋាបថាយិកកម្ម គឺ ភាពជាអ្នកប្រព្រឹត្តគោរព ឱន-
 លំទោនដល់ចាស់ទុំត្រកូលរាមច្បង ព្រោះក្នុងអនាគត ពពួកសត្វ
 មិនបានតាំងនៅក្នុងសេចក្តីកោធន៍ក្រែងក្នុងមាតាបិតា ឬ ក្នុងតា-
 យាយ កាលស្វែងរកទ្រព្យបានដោយខ្លួនឯង ហើយប្រាថ្នានឹង
 ឲ្យរបស់ស៊ី របស់ប្រើដល់មនុស្សចាស់ ។ ក៏ឲ្យ បើមិនប្រាថ្នា
 នឹងឲ្យ ក៏មិនឲ្យ មនុស្សចាស់ ។ គ្មានទីពឹង ចិញ្ចឹមជីវិតខ្លួនឯង
 មិនបាន ត្រូវយកចិត្តថ្លើមពួកក្មេង ។ ដើម្បីចិញ្ចឹមជីវិត ប្រៀបដូច
 ជាមេគោធំ ។ នាំគ្នាបោកដោះកូនគោដែលកើតក្នុងថ្ងៃនោះ សូម្បី
 ភ័យ មានសុបិននេះជាហេតុ ក៏មិនមានដល់មហាបពិត្រ សូម
 មហាបពិត្រត្រាស់សុបិនប្រការទី ៤ តទៅទៀតចុះ ។

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឃើញពពួកជនមិន
 ទីមគោធំ ។ ដែលធ្លាប់អូសរទេះ ដែលមានកម្លាំងខ្លាំងក្លាយកទៅ

១៤ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

ធុរេ យោជេន្ត អទស្សំ តេ ធុរំ វេហិតំ អសក្កានា

ឆឡេត្វា អជ្ជសុ សកដានិ នប្បវត្តិសុ អយំ មេ

ចតុត្ថោ សុបិនោ ឥមស្ស កោ វិបាកោតិ ។

ឥមស្សាបិ វិបាកោ អនាគតេយ្យេ អធម្មិករាជុនំ

កាលេ ភវិស្សតិ អនាគតស្នំ ហិ អធម្មិកកបណារាជានោ

បណ្ឌិតានំ បវេណិកុសលានំ កម្មនិត្តរណសមត្ថានំ មហា-

មត្ថានំ យសំ ន ទស្សន្តិ ធម្មសកាយំ វិនិច្ឆយដ្ឋានេបិ

ទីមរទេវទេ ត្រឡប់ជាទៅទីមកូនគោត្ថច ។ ដែលមិនទាន់បាន
ហ្នឹកហាត់ កូនគោត្ថច ។ ទាំងនោះមិនអាចនាំរទេវទៅបាន ក៏នាំគ្នា
រោសចេញពីនីម ហើយឈរនៅស្ងៀម រទេវទាំងឡាយក៏ទៅមុខ
មិនបាន នេះជាសុបិនប្រការទី ៤ របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ អ្វីជាផលរបស់
សុបិននេះ ព្រះអង្គ ? ។

មហាបពិត្រ ផលរបស់សុបិនសូម្បីប្រការនេះ ក៏នឹងមាន
ក្នុងរជ្ជសម័យរបស់ព្រះរាជាអ្នកមិនតាំងនៅក្នុងធម៌ ក្នុងអនាគត
ដូចគ្នា ដោយថា ក្នុងកាលខាងមុខ ព្រះរាជាអ្នកមានបុណ្យតិច
មិនតាំងនៅក្នុងធម៌ នឹងមិនព្រះរាជទានយសដល់មហាអាមាត្យ
ដែលជាបណ្ឌិត ឆ្លាតក្នុងបរេណី មានសមត្ថភាពដែលនឹងញ៉ាំង
សព្វកិច្ចឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបាន ទ្រង់មិនតែងតាំងអាមាត្យជាអ្នកធំ ជា

១៤ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

បណ្ឌិត វេហារកុសល មហាលូកេ អមច្ចេ ន

វេបស្សន្តិ តេ រាជកម្មានិ ចេវ យុត្តាយុត្តព្វ អជានន្តា

នេវ តំ យសំ ឧភិបិតំ សុភិស្សន្តិ ន រាជកម្មានិ

និត្តិតំ តេ អសក្កាន្តា កម្មធុរំ ឆន្យស្សន្តិ មហាលូកាបិ

បណ្ឌិតា អមច្ចា យសំ អលក្កនា កិច្ចានិ និត្តិតំ

សមត្ថាបិ ភី អម្បាកំ ឯតេហិ មយំ ពាហិរកា

ជាតា អព្ពន្ធវិកា តុរណា ទារកា ជានិស្សន្តិតិ

អ្នកប្រាជ ឆ្លាតក្នុងវេហារទុកក្នុងទីវិនិច្ឆ័យក្តីក្នុងសាលាក្តី តែទ្រង់
ព្រះរាជទានយសសដល់មនុស្សកំលោះ ។ ផ្ទុយគ្នាដូចដែលពោល
ហើយមកនោះឯង តែងតាំងបុគ្គលទាំងនោះទុកក្នុងតំណែងជាអ្នក
វិនិច្ឆ័យក្តី មនុស្សកំលោះពួកនោះ មិនចេះដឹងទូទៅដល់រាជកិច្ច
និងការដែលគួរ មិនគួរ មិនអាចរក្សាយសនោះទុកបាន ទាំងមិន
អាចចាត់ចែងធ្វើរាជកិច្ចឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបាន កាលបើមិនអាចចាត់
ចែងបាន ក៏នាំគ្នាលះបង់ផុរៈ ការងារចោលចេញ ចំណែកអា-
មាត្យដែលជាបណ្ឌិត ជាអ្នកធំ កាលមិនបានយស ទាំងនឹងអាច
ធ្វើកិច្ចការទាំងឡាយឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ក៏នាំគ្នាពោលថា ពួកយើង
ត្រូវការអ្វីដោយរឿងទាំងឡាយនេះ ពួកយើងក្លាយជាអ្នកចំណែក
ខាងក្រៅទៅហើយ ពួកក្មេងកំលោះ ទើបគេជាអ្នកចាត់ចែងកិច្ច

១៦ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

ឧប្បន្នានិ កម្មានិ ន ភិស្សន្តិ ឯវំ សព្វថាបិ តេសំ រាជ្ជនំ

ហានិយេវ ភិស្សតិ ធុរំ វហិតំ អសមត្ថានំ វច្ឆទម្មានំ

ធុរេ យោជិតកាលោវិយ ធុរេវហានញ្ច មហាគោណានំ

យុគបរម្យុរាយ អយោជិតកាលេ វិយ ភិស្សតិ ឥតានិ-

ទានម្បិ តេ ភយំ នត្ថិ បញ្ចមំ កថេហិ មហារាជាតិ ។

កន្តេ ឯកំ ឧកតោមុខំ អស្សំ អទស្សំ តស្ស ទ្វីសុ

បស្សសុ យវេសំ ទេន្តិ សោ ទ្វីហិ មុខេហិ ខាទតិ អយំ

មេ បញ្ចមោ សុបិនោ ឥមស្ស កោ វិបាកោតិ ។

ការ គេទើបជាអ្នកចេះដឹង ហើយមិនរក្សាការងារដែលកើតឡើង
កាលបើដូច្នេះ សេចក្តីវិនាសប៉ុណ្ណោះ នឹងមានដល់ព្រះរាជាទាំង
នោះ ដោយប្រការទាំងពួង ប្រៀបដូចកាលដែលពពួកមនុស្ស
ចាប់កូនគោតូច ។ កំពុងហ្នឹកហាត់មិនទាន់ស្ងាត់ជំនាញក្នុងការ
អុសរទេះទៅបាន មកទឹម និងកាលដែលមិនយកគោធំ ។ ដែល
ធ្លាប់ទឹមរទេះបាន មកទឹមដូច្នោះ ។ សូម្បីក៏យមានសុបិននេះជា
ហេតុ ក៏រមែងមិនមានដល់មហាបពិត្រ សូមមហាបពិត្រត្រាស់
សុបិនប្រការទី ៥ មកទៀតចុះ ។

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឃើញសេះ ១ ក្បាល
មានមាត់ពីរ ពពួកជននាំគ្នាឲ្យស្មៅដល់មាត់ទាំងពីររបស់សេះ
នោះ សេះនោះទំពាសដោយមាត់ទាំងពីរខាង នេះជាសុបិនទី ៥

១៧ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

តមស្សាបិ អនាគតេ អធម្មិករាជកាលេយេវ វិបាកោ
កវិស្សតិ អនាគតស្មី ហិ អធម្មិកា ពាលរាជានោ
អធម្មិកេ លោលមនុស្សេ វិនិច្ឆយេ វេបេស្សន្តិ តេ
បាបបុញ្ញេសុ អនាទេ ពាលា សកាយំ និសីទិត្វា
វិនិច្ឆយំ ទេនា ឧភិន្នម្បី អដ្ឋបច្ចតិការំ ហត្ថតោ
លព្ចំ គហេត្វា ខាទិស្សន្តិ អស្សោ វិយេ ទ្វីហិ
មុខេហិ យាវសំ ខាទតិ តតោនិទានម្បី តេ ភយំ
នត្ថិ ឆដ្ឋំ កថេហិ មហារាជាតិ ។

របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ អ្វីជាផលរបស់សុបិននេះ ព្រះអង្គ ? ។

មហាបពិត្រ ផលរបស់សុបិននេះ ក៏នឹងមានក្នុងរជ្ជកាល
របស់ព្រះរាជាដែលមិនតាំងនៅក្នុងធម៌ ក្នុងអនាគតកាលដូចគ្នា
ព្រោះថា ក្នុងកាលខាងមុខ ពួកព្រះរាជាឈ្លឹងខ្មៅ មិនតាំងនៅក្នុង
ធម៌ ទ្រង់បានតែតាំងមនុស្សផ្ដេសផ្ដាស មិនប្រកបដោយធម៌
ទុកក្នុងតំណែងវិនិច្ឆ័យក្តី មនុស្សទាំងនោះជាបុគ្គលពាល មិនអើ
ពើក្នុងបុណ្យបាប អង្គុយក្នុងសាលាជំនុំ ។ កាលធ្វើការកាត់ក្តី ក៏
ទទួលសំណូកពីដៃរបស់គូក្តីទាំងសងខាង ប្រៀបដូចជាសេះស៊ី
ស្មៅដោយមាត់ទាំងពីរខាងដូច្នោះ ក៏យ៉ យ៉ សូម្បីមានសុបិននេះជា
ហេតុ ក៏រមែងមិនមានដល់មហាបពិត្រឡើយ សូមត្រាស់ប្រាប់
សុបិនទី ៦ បន្តទៀតចុះ ។

១៨ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

កន្លែង មហាជនោ សតសហស្សគ្បនិកំ សុវណ្ណបាតី
សម្មជិត្តា ឥធិ បស្សាវំ ករោហិតិ ឯកស្ស ជរសិ-
គាលស្ស ឧបនាមេសិ តំ តត្ថ បស្សាវំ ករោន្តំ
អទុសំ អយំ មេ ឆដ្ឋោ សុបិនោ ឥមស្ស
កោ វិបាកោតិ ។

ឥមស្សាបិ អនាគតេយ្យេ វិបាកោ កវិស្សតិ
អនាគតស្មី ហិ អធម្មិករាជានោ ជាតិសម្បន្នានំ កុលបុត្តានំ
អាសន្តាយ យសំ ន ទេស្សន្តិ អកុលីនានំយេវ ទេស្សន្តិ
ឯវំ មហាកុលានិ ទុត្តតានិ កវិស្សន្តិ លាមកកុលានិ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឃើញមហាជនដុស
ខាតថាសមាសដែលមានតម្លៃរាប់សែនកហាបណៈ ហើយនាំគ្នា
យកទៅឲ្យឆ្កែចចកចាស់មួយក្បាល ដោយពោលថា សូមលោក
ជុះនោមដាក់ក្នុងថាសមាសនេះចុះ ឆ្កែចចកចាស់នោះ ក៏ជុះនោម
ដាក់ក្នុងថាសមាសនោះ នេះជាសុបិនប្រការទី ៦ របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ
អ្វីជាផលនៃសុបិនប្រការនេះ ព្រះអង្គ ? ។

មហាបពិត្រ ផលរបស់សុបិននេះ ក៏នឹងមានក្នុងកាល
អនាគតដូចគ្នា ព្រោះថា ក្នុងកាលខាងមុខ ពួកព្រះរាជាមិនតាំង
នៅក្នុងធម៌ ទ្រង់ស្អប់ខ្ពើមកុលបុត្តអ្នកសំបូរណ៍ដោយជាតិ ហើយ
មិនប្រទានយសឲ្យបែរជាប្រទានឲ្យដល់អ្នកដែលមិនមានត្រកូល
ទៅវិញ កាលបើយ៉ាងនេះ ត្រកូលធំ ៗ ក៏ធ្លាក់ខ្លួនលំបាក ឯ

១៩ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

ឥស្សរានិ តេ ច កុលីនបុរិសា ជីវិតំ អសក្កោន្តា

ឥមេ និស្សាយ ជីវិស្សមាតិ អកុលីនានំ ធីតរោ

ទស្សតិ ឥតិ តាសំ កុលធីតានំ អកុលីនេហិ សទ្ធិ

សំវាសោ ជរេសិគាលស្ស សុវណ្ណបាតិយំ បស្សាវ-

ករណសទិសោ កវិស្សតិ ឥតោនិទានម្បិ តេ កយំ

នត្ថិ សត្តមំ កថេហិ មហាពជាតិ ។

កន្ត ឯកោ បុរិសោ ជ្ឈំ វដ្តត្វា បាទមូលេ

និក្ខិបតិ តេន និស្សិន្ទបិវស្ស ហេដ្ឋា សយិតា ឯកា

ត្រកូលដែលថោកទាប នឹងនាំគ្នាជាធំ ។ ក៏កាលបើពួកអ្នកមាន
ត្រកូលទាំងនោះ មិនអាចរស់នៅបានក៏គិតថា យើងត្រូវអាស្រ័យ
ពួកទាំងឡាយនេះ ទើបអាចរស់តទៅទៀតបាន ហើយក៏នាំគ្នា
យកកូនស្រីឲ្យដល់អ្នកមិនមានត្រកូល ការរស់នៅរួមគ្នាជាមួយ
ពួកអ្នកមិនមានត្រកូលរបស់កូនស្រីទាំងនោះ ប្រៀបដូចជាថាស
មានសត្រូវឆ្កែចចកចាស់ជុះនោមជាក់ដូច្នោះ ក៏យសូម្បីមានសុបិន
នេះជាហេតុ ក៏រមែងមិនមានដល់មហាបពិត្រ សូមព្រះអង្គត្រាស់
ប្រាប់សុបិន ទី ៧ បន្តទៀតចុះ ។

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឃើញយ៉ាងនេះ
បុរសម្នាក់អង្គុយវេញខ្សែ ហើយចុងម្ខាងបានធ្លាក់ទៅខាងក្រោម
ជើងម៉ា មានឆ្កែចចកញ្ជ្រែស្រកឃ្លានមួយក្បាលដេកនៅខាងក្រោម

២០ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

ឆាតសិគាលី តស្ស អជានន្តស្សេវ តំ ខាទតិ ឯវាហំ តំ

អទុសំ អយំ មេ សត្តមោ សុបិនោ ឥមស្ស កោ

វិបាកោតិ ។

ឥមស្សាបិ អនាគតេយេវ វិបាកោ កវិស្សតិ

អនាគតស្នី ហិ ឥត្ថិយោ បុរិសលោលា សុរាសោលា

អលង្ការលោលា វិសិខាលោលា អាមិសលោលា កវិស្សន្តិ

ទុស្សិលា ទុរាចារា តា សាមិកេហិ កសិគោក្ខាទីនិ កម្មានិ

ជើងម៉ាដែលបុរសអង្គុយ ចេះតែអង្អែមខ្សែនោះ បុរសអ្នកវេញ

ខ្សែនោះពុំបានដឹងឡើយ នេះជាសុបិនប្រការទី ៧ របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ

អ្វីជាផលនៃសុបិនប្រការនេះ ព្រះអង្គ ? ។

មហាបពិត្រ ផលរបស់សុបិនប្រការនេះ ក៏នឹងមានក្នុង

អនាគតឯណោះដូចគ្នា ព្រោះថា ក្នុងកាលខាងមុខ ពួកស្រ្តីក៏កើត

សេចក្តីឡេះឡោះ ភ្លើតភ្លើនក្នុងពួកបុរស ចូលចិត្តក្នុងសុរា ចូល

ចិត្តតែងខ្លួនដើរលេងកំសាន្តតាមថ្នល់ តាមផ្លូវ ឡេះឡោះនឹងអា-

មិស ជាស្រ្តីទ្រុស្តសីល មានការប្រព្រឹត្តិអាក្រក់ ពួកនាងនាំគ្នាយក

២១ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

កត្វា កិច្ចន កសិវេន សម្ពតំ ធនំ ខារហិ សន្និ សុរំ
បិវន្តិយោ មាលាគន្ធវិលេបនំ ធារយមាណា អន្តោគហេ
អច្ចាយិកម្សិ កិច្ចំ អនោលោកេត្វា គេហបរិក្ខេបស្ស ឧប-
វិកាគេនបិ ធិទ្ធជានេហិបិ ជារេ ឧបធារយមាណា សេ
វេតិព្វយុត្តកំ វិហិម្សិ កោដ្ឋេត្វា យាគុកត្តខជ្ជកាទីនិ សម្បា-
ទេត្វា ខាទមាណា វិសុម្សិស្សន្តិ ហេដ្ឋាបីវកេ និបន្នា
ឆាតសិគាលី វិយ វេដ្ឋេត្វា បាទមូលេ និក្ខិត្តរជ្ជំ ឥតោនិ-
ទានម្សិ តេ កយំ នត្ថិ អដ្ឋមំ កថេហិតិ ។

កន្តេ រាជទារេ ពហូហិ តុច្ឆកុម្ពេហិ បរិវារេត្វា បេតិ
ឯកំ មហន្តំ បូរិតកុម្ភំ អទូសំ ចត្តារោបិ វណ្ណា ចត្វហិ
ទិសាហិ ចត្វហិ អនុទិសាហិ ច យដេហិ ឧទកំ អាហរិត្វា

ទ្រព្យដែលប្តីរកបានពីការងារ មានកសិកម្ម និងគោរក្ខកម្មជាដើម
 ដែលសន្សំទុកដោយលំបាកលំបិន យកទៅទិញស្រាផឹកជាមួយ
 ប្រុសសាហាយ ទិញផ្កាឈើ របស់ក្រអូប គ្រឿងលាបមកតែង
 ខ្លួន គយគន់រកមើលសាហាយ អំពីខាងលើផ្ទះខ្លះ អំពីទីស្ងាត់
 កំបាំងខ្លះ សូម្បីពូជស្រូវដែលត្រៀមសម្រាប់សាបព្រោះក្នុងថ្ងៃ
 ស្អែក ក៏យកទៅបុកដាំបាយ បបរ និងរបស់ទំពាស្សី មកនាំគ្នាស៊ី
 ប្រៀបដូចជាមេចចកស្រែកឃ្លាន ដែលដេកនៅក្រោមតាំង ហើយ
 ទំពាស្សីកន្ទុយខ្សែ ដែលបុរសនោះបានវេញទម្លាក់ចុះក្បែរជើងខ្លួន
 ដូច្នោះ ។ ក៏យ៉ាង សូម្បីមានសុបិននេះជាហេតុ ក៏មិនមានដល់មហា-
 បតិត្រឡើយ សូមទ្រង់ត្រាស់សុបិនប្រការទី ៨ បន្តទៀតចុះ ។

បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឃើញពាងទឹកមួយ
 មានទឹកពេញប្រៀបដាក់តាំងនៅជិតទ្វារវាំង ហើយមានពាងទេ
 តូច ៗ ជាច្រើននៅព័ទ្ធជុំវិញ វណ្ណៈទាំងបួន កាន់ឆ្នាំងដាក់ទឹកមក
 ពីទិសទាំងបួន និងទិសតូច ៗ ទាំងឡាយ យកមកចាក់ក្នុងពាង

២២ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

បូរិតកុម្មារេវ បូរេនី បូរិតបូរិត ឧទកំ ឧត្តរិត្វា បលាយតិ
តេបិ តត្ថេវ បុនប្បុនំ ឧទកំ អាសិពានី តុយ្ហកុម្ម បន
ឧលោកេន្តាបិ នត្ថិ អយំ មេ អដ្ឋមោ សុបិនោ ឥមស្ស
កោ វិបាកោតិ ។

ឥមស្សាបិ អនាគតេយេវ វិបាកោ កវិស្សតិ អនា-
គតស្មី ហិ លោកោ បរិហាយិស្សតិ រដ្ឋំ និរោជំ កវិស្សតិ
រាជានោ ទុគ្គតា កបណា កវិស្សន្តិ យោ ឥស្សរោ កវិស្សតិ
តស្ស កណ្ហាគារេ សតសហស្សមគ្គា កហាបណា កវិស្សន្តិ
តេ ឯវំ ទុគ្គតា សព្វេ ជនបទេ អត្តនោ វេបកម្មំ ការេស្សន្តិ
ឧបទុតា មនុស្សា សកេ កម្មនេ ឆឿត្វា រាជ្ជនព្វោវ
អត្ថាយ បុព្វនាបន្នានិ ច វេបនា រក្ខនា លាយនា មទុនា

ដែលមានទឹកពេញហើយនោះឯង ទឹកក៏ហៀរហូរចេញទៅ សូម្បី
ដូច្នោះ គេនៅតែនាំគ្នាដងទឹកយកមកចាក់ដាក់ពាងធំដែលមានទឹក
នោះឡើយ ។ ដោយមិនរាល់ ដោយមិនរាល់មើលដល់ពាងដែល
គ្មានទឹកឡើយ នេះជាសុបិនប្រការទី ៨ របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ អ្វីជាផល
របស់សុបិននេះ ព្រះអង្គ ? ។

មហាបពិត្រ ផលនៃសុបិននេះ នឹងមានក្នុងអនាគតដូចគ្នា
ព្រោះថា ក្នុងកាលខាងមុខលោកនឹងវិនាស ស្រុកនិគមនឹងក្រខ្វះ
អត់ឃ្លាន ព្រះរាជាទាំងឡាយក៏ក្រលំបាក ព្រះរាជាអង្គណាដែល
ជាធំមានអំណាចមានទ្រព្យយ៉ាងច្រើនត្រឹមមួយសែនកហាបណៈ
ទុកក្នុងឃ្លាំង ព្រះរាជាទាំងនោះក្រលំបាកយ៉ាងនេះ ក៏កេណ្ឌប្រ-
ជារាស្ត្រគ្រប់គ្នាឲ្យធ្វើស្រែចំការយកកោគផលជាក់ឃ្លាំងព្រះរាជ-
ទ្រព្យ ។ ប្រជារាស្ត្រនាំគ្នាសាបព្រោះបុព្វណ្ឌជាតិ និងអបរណ្ណ-
ជាតិជាដើម ថ្វាយដល់ព្រះរាជាទាំងឡាយនោះប៉ុណ្ណោះ នាំគ្នារក្សា

២៣ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

បរវេសន្តា ឧច្ចកេតានិ ករេន្តា យន្តានិ ករេន្តា វាហេន្តា
ជាណិតានីនិ បចន្តា បុប្ផារមេ ផលារមេ ច ករេន្តា តត្ថ
តត្ថ និបន្តានិ បុព្វន្តានីនិ អាហរិត្វា រញ្ជា កោដ្ឋាគារំយេវ
បូរេស្សនិ អត្តនោ គេហេសុ តុច្ចកោដ្ឋេ ឱលោកេនាបិ ន
កវិស្សនិ តុច្ចកុមេ អនោលោកេត្វា បូរិតកុម្មបូរណេសទិ-
សមេវ កវិស្សតិ តតោនិទានម្យី តេ កយំ នត្ថិ នវមំ
កថេហិតិ ។

កន្ថេ ឯកំ បញ្ចវណ្ណប្បទេមសញ្ញន្នំ គម្ពីរំ សព្វតោតិដ្ឋំ
បោក្ខណី អទុសំ សមន្តតោ ទ្វិបទចតុប្បទា ឱតរិត្វា តត្ថ
បុរីយំ បិវន្តិ តស្សា មជ្ឈេ គម្ពីរដ្ឋានេ ឧទកំ អាវិលំ

ច្រូត បោក ដឹកជញ្ជូន ស្មារតីសាសនាទឹកអំពៅជាដើម និងជួយធ្វើ
ចំការផ្កាឈើ និងផ្លែឈើ នាំគ្នាជញ្ជូនបុព្វណ្ណជាតិជាដើមស្រេច
ហើយ ក្នុងទីនោះ ៗ មកដាក់ទុកក្នុងព្រះរាជឃ្លាំង សូម្បីក្រឡេក
មើលឃើញជង្រកនៃផ្ទះទាំងឡាយរបស់ខ្លួនទេ ក៏មិនហ៊ានទុក
ដាក់ឡើយ ប្រៀបដូចជាការបន្ថែមទឹកទៅក្នុងពាងដែលមានទឹក
ពេញហើយ មិនរវល់មើលពាងទាំងឡាយដែលគ្មានទឹកដូច្នោះ ។
ក៏យ សូម្បីមានសុបិននេះជាហេតុ នឹងមិនមានដល់មហាបពិត្រទេ
សូមទ្រង់ត្រាស់ប្រាប់សុបិនទី ៩ បន្តទៀតចុះ ។

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឃើញស្រះបោករណី
មួយពោលពេញទៅដោយបទុម ៥ ពណ៌ មានទឹកជ្រៅត្រង់កណ្តាល
មានកំពង់សម្រាប់ចុះឡើងជុំវិញ សត្វទេវតា ចតុប្បាទ តែងនាំគ្នា
ចុះផឹកទឹកក្នុងស្រះនោះដោយជុំវិញ ។ ប៉ុន្តែចំឡែកត្រង់កណ្តាល
ស្រះដែលមានទឹកជ្រៅ ទៅជាល្អក់ ចំណែកទឹកខាង ៗ ជុំវិញស្រះ

២៤ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

តិប្បវទេសសុ ទ្ធិបទចតុប្បទានំ អក្កមនដ្ឋានេ អច្ចំ វិប្បសន្តំ
អនាវិលំ ឯវាហំ អទុសំ អយំ មេ នវមោ សុបិនោ
ឥមស្ស កោ វិបាកោតិ ។

ឥមស្សាបិ អនាគតេយវ វិបាកោ ភវិស្សតិ អនា-
គតស្មី ហិ រាជានោ អធម្មិកា ភវិស្សន្តិ ធន្ទាទិវេសេន
អគតិគមនំ គច្ឆន្តា ជ្ឈំ កាសេស្សន្តិ ធម្មេន វិនិច្ឆយំ នាម
ន ទេស្សន្តិ លព្ភាវិត្តកា ភវិស្សន្តិ ធនលោលា រដ្ឋវាសិ-
កេសុ តេសំ ខន្តិមេត្តានុទ្ទយា នាម ន ភវិស្សន្តិ កក្ខឡា
ផុស្សា ឧច្ចយន្តេ ឧច្ចគណ្ឌិកា វិយ មនុស្សេ បីឡេន្តា

បែរជាថ្វាល ឬស្សីពួកសត្វជាច្រើនចុះផឹកក៏ដោយ ទឹកនៅតែថ្លា
ដដែល ។ ខ្ញុំព្រះអង្គបានឃើញយ៉ាងនេះ នេះជាសុបិនប្រការទី ៩
របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ អ្វីជា ផលរបស់សុបិននេះ ព្រះអង្គ ? ។

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ទ្រង់ត្រាស់ថា មហាបពិត្រ ផលនៃ
សុបិននេះនឹងមានក្នុងអនាគតកាលដូចគ្នា ព្រោះថា ក្នុងកាលខាង
មុខ ព្រះរាជាទាំងឡាយនឹងមិនតាំងនៅក្នុងធម៌ លុះក្នុងអតីតធម៌
ដោយអំណាចសេចក្តីស្រឡាញ់ជាដើម សោយរាជសម្បត្តិ មិន
ប្រទានការវិនិច្ឆ័យឲ្យបានត្រឹមត្រូវប្រកបដោយធម៌ មានព្រះ-
ហឫទ័យស្វែងរកតែសំណូក ល្មោភក្នុងទ្រព្យសម្បត្តិ ដែលថា
គុណធម៌ គឺ សេចក្តីអត់ធន់ សេចក្តីមេត្តា និងសេចក្តីអាណិត
អាសូររបស់ព្រះរាជាទាំងនោះ នឹងមិនមានក្នុងប្រជារាស្ត្រទាំង-
ឡាយ ជាអ្នកគិតតែប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន បៀតបៀនរាស្ត្រ ដូចគេ
គាបអំពៅដោយគ្រឿងយន្ត តម្រូវយកស្នូលផ្សេង ។ ពួកគេ

២៤ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

នាឃ្លា កាំ ផលី ឧប្បាទេត្វា ធនំ គណ្ឌិស្សន្តិ មនុស្សា
ពលិបីឡតា កិញ្ចិ ទាតំ អសក្កានា គាមនិគមាទយោ
ឆឡេត្វា បច្ចនំ គន្ធា វាសំ កហ្មស្សន្តិ មជ្ឈិមជនបទោ
វាសំ កហ្មស្សន្តិ មជ្ឈិមជនបទោ សុញ្ញោ កវិស្សតិ
បច្ចនោ យនវាសោ សេយ្យថាបិ បេក្ខុណិយា វេមជ្ឈេ
ឧទកំ អាវិលំ បរិយន្តេ វិប្បសន្នំ ឥតានិទានម្បិ តេ
កយំ នត្ថិ ទសមំ កថហីតិ ។

កន្ត ឯកិស្សាយេវ កុម្មិយា បច្ចមានំ ឧទនំ អបាកំ
អទុសំ អបាកន្តិ វិចារេត្វា វិកជិត្វា វេបិតំ វិយ តីហាការហិ
បច្ចមានំ ឯកស្មី បស្ស អតិកិលិន្ទោ ហោតិ ឯកស្មី
ឧត្តណ្ណលោ ឯកស្មី សុបក្កោ អយំ មេ ទសមោ សុបិនោ
ឥមស្ស កោ វិបាកាតិ ។

ឥមស្សាបិ អនាគតេយេវ វិបាកោ កវិស្សតិ អនាគតស្មី

ត្រូវព្រះរាជាបង្ខំបែបអូសយកស្នូលអាករយ៉ាងច្រើន គេមិនអាច
 នឹងឲ្យអ្វី ។ បាន ក៏នាំគ្នាចោលស្រុកនិគមជាដើម ហើយរកៀស
 ខ្លួនចេញទៅកាន់ជ័យដែន តាំងលំនៅដ្ឋានក្នុងទីនោះណែនណាន់
 តាន់តាប់ រីឯជនបទស្រុកនិគម បែរជាស្ងប់ស្ងាត់ស្ងួនៗទេ ដូច
 ទឹកកណ្តាលស្រះបោក្ខណ៍ទៅជាល្អក់ ចំណែកទឹកជុំវិញក្បែរមាត់
 ស្រះទៅជាថ្លា យ៉ាងណា ភ័យ ស្ងប់មានសុបិននេះជាហេតុ ក៏
 មិនមានដល់នហាបពិត្រ សូមទ្រង់ត្រាស់ព្រះសុបិនប្រការទី ១០
 នប្បទៀតចុះ ។

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឃើញបាយ ដែល
 មនុស្សជាំក្នុងឆ្នាំងតែមួយ ឆៅក៏មាន ឆ្អិនក៏មាន ជ្រាយក៏មាន
 នេះជាសុបិនទី ១០ របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ អ្វីជាផលរបស់សុបិនប្រការ
 នេះ ព្រះអង្គ ? ។

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ទ្រង់ត្រាស់ថា មហាបពិត្រ នឹងមានក្នុង

២៦ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

ហិ រាជានោ អធម្មិកា កវិស្សតិ តេសុ អធម្មិកេសុ រាជ-
យុត្តបិ ព្រាហ្មណគហបតិកាបិ នេគមជានបទាបីតិ សមណ-
ព្រាហ្មណេ ឧបាទាយ សព្វេ មនុស្សា អធម្មិកា កវិស្សន្តិ
តតោ តេសំ អារក្ខទេវតា ពលិប្បជីគ្គាហកទេវតា ក្រុទេវតា
អាកាសជ្ជកទេវតា អធម្មិកា កវិស្សន្តិ ឯវំ ទេវតាបិ
អធម្មិកា កវិស្សន្តិ អធម្មិករាជ្ជនំ រជ្ជេ វាតា វិសយា ខរា
វាយិស្សន្តិ តេ អាកាសជ្ជកវិមាណនិ កម្មេស្សន្តិ តេសុ
កម្មិតេសុ ទេវតា កុបិតា ទេវំ វិស្សត្ថំ ន ទេស្សន្តិ
វិស្សមាទោបិ សកលរជ្ជេ ឯកប្បហារេនេវ ន វិស្សិស្សតិ
វិស្សមាទោបិ សព្វត្ថ កសិកម្មស្ស វា វេកម្មស្ស វា
ឧបការោ ហុត្វា ន វិស្សិស្សតិ យថា ច រជ្ជេ ឯវំ

អនាគតកាលដូចគ្នា ព្រោះថា ក្នុងកាលខាងមុខព្រះរាជាទាំង-
ឡាយមិនតាំងនៅក្នុងធម៌ កាលបើព្រះរាជាទាំងនោះមិនតាំងនៅ
ក្នុងធម៌ហើយ អ្នករាជការក្តី ព្រាហ្មណ៍ និងគហបតីក្តី អ្នកនិគម
អ្នកជនបទក្តី រួមមនុស្សទាំងអស់ រាប់តាំងពីសមណៈ និង
ព្រាហ្មណ៍ ក៏មិនតាំងនៅក្នុងធម៌ សូម្បីទេវតាទាំងឡាយក៏មិនតាំង
នៅក្នុងធម៌ ក្នុងរជ្ជកាលនៃអធម្មិករាជទាំងឡាយ ខ្យល់ទាំងឡាយ
ក៏បក់មិនស្មើ បក់ខ្លាំង ៗ ធ្វើឲ្យវិមានក្នុងអាកាសរបស់ទេវតា
ញាប់ញ័រ កាលវិមានទាំងនោះត្រូវខ្យល់បក់ធ្វើឲ្យញាប់ញ័រ ពពួក
ទេវតាក៏នាំគ្នាក្រោធខ័ន្ធ ហើយក៏មិនបណ្តាលឲ្យភ្លៀងធ្លាក់ តែបើ
ភ្លៀងធ្លាក់ ក៏ធ្លាក់មិនស្មើទូទៅដល់ស្រុកនិគម មិនដូច្នោះ នឹងមិន
ធ្លាក់ ដើម្បីជាឧបការៈដល់ការងារសាបព្រោះក្នុងទីទាំងពួង មិន
ធ្លាក់ទូទៅដល់ជនបទ សូម្បីក្នុងស្រុក សូម្បីក្នុងត្រពាំងមួយ សូម្បី
ក្នុងកូនស្រះមួយ ដូចគ្នានឹងដែនដូច្នោះ កាលធ្លាក់ខាងជើងត្រពាំង

២៧ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

ជនបទេបិ គាមេបិ ឯកតឡាកេបិ ឯកសរេបិ ឯកប្បការេន
ន វេស្សិស្សតិ តឡាកស្ស ឧបរិកាគេ វេស្សន្តោ ហេដ្ឋាកាគេ
ន វេស្សិស្សតិ ហេដ្ឋា វេស្សន្តោ ឧបរិ ន វេស្សិស្សតិ ឯកស្មី
កាគេ ស្សសំ អតិវេស្សនេ នាសេស្សតិ ឯកស្មី អវេស្សន្តោ
សស្សំ មិលាបេស្សតិ ឯកស្មី សម្មា វេស្សមាទោ
សម្មាទេស្សតិ ឯវំ ឯកស្ស រញ្ញោ រជ្ជេ វុត្តសស្សា
និប្បកាព កវិស្សន្តិ ឯកកុម្មិយា ឱទេនា វិយ ឥតោនិទានម្បិ
តេ កយំ នត្ថិ ឯកាទេសមំ កថេហិតិ ។

កន្តេ សតសហស្សគ្បនិកំ ចន្ទនសារំ បូតិតក្កេន
វិក្កិណន្តេ អទ្ទសំ អយំ មេ ឯកាទេសមោ ឥមស្ស កោ
វិបាកាតិ ។

ឥមស្សាបិ អនាគតេយេវ មយ្ហំ សាសនេ បរិហាយន្តេ

ក៏មិនធ្លាក់ខាងត្បូងត្រពាំង បើធ្លាក់ខាងត្បូង ក៏មិនធ្លាក់ខាងជើង
ស្រូវមួយផ្នែកក៏ខូច ព្រោះភ្លៀងជាកជា កាលភ្លៀងមិនធ្លាក់ក្នុង
ផ្នែកមួយទៀត ស្រូវក៏ស្ងួតស្រពោន កាលភ្លៀងធ្លាក់ល្អក្នុងផ្នែក
មួយ ស្រូវក៏សម្បូរណ៍ ស្រូវដែលសាបព្រោះហើយក្នុងសីមា
របស់ព្រះរាជាមួយអង្គ នឹងមាន ៣ ផ្នែក ដោយប្រការដូច្នេះ ។
ក៏យសូម្បីមានសុបិននេះជាហេតុ នឹងមិនមានដល់មហាបពិត្រទេ
សូមទ្រង់ត្រាស់សុបិនទី ១១ បន្តទៀតចុះ ។

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឃើញមនុស្សទាំង-
ឡាយយកខ្លឹមចន្ទដែលមានតម្លៃទាំងសែនកហាបណៈ ដោះដូរ
ជាមួយប្រេងស្អុយ នេះជាសុបិនប្រការទី ១១ របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ អ្វី
ជាផលនៃសុបិនប្រការនេះ ព្រះអង្គ ? ។

មហាបពិត្រ ផលនៃសុបិននេះ ក៏មានក្នុងអនាគតឯណោះ
ក្នុងកាលសាសនារបស់តថាគតរោយរាវចុះនោះឯង ព្រោះថាក្នុង

២៨ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

វិបាកោ កវិស្សតិ អនាគតស្មី ហិ បច្ចយលោលា
អលជ្ជី ភិក្ខុ ពហុ កវិស្សន្តិ តេ មយា បច្ចយលោលុប្បំ
និម្មុចេត្វា កថិតធម្មទេសនំ ចីវរាទិចតុប្បច្ចយហេតុ បរេសំ
ទេសេស្សន្តិ បច្ចយេហិ មុច្ចិត្វា និស្សរណបក្ខេ បិតា
និព្វានាភិមុខំ កត្វា ទេសេតុំ ន សក្ខិស្សន្តិ កេវលំ បទ-
ព្យញ្ញនសម្បត្តិញ្ចាវ មធុរេសេទុញ្ច សុត្វា មហាគ្លានិ ចីវ-
រាទីនិ ទស្សន្តិ ចេវ ទាបេស្សន្តិ ច អបរេ អន្តរីវិចិតុ-
ក្ករាជទ្វារាទីសុ និសីទេត្វា កហាបណាឡកហាបណាបាទមាស-
កុបាទីនិ និស្សាយ ទេសេស្សន្តិ ឥតិ មយា និព្វានគ្បនកំ

កាលខាងមុខ ពួកភិក្ខុអលជ្ជីសំឡឹងដល់បច្ច័យ មានច្រើន ពួក
ទាំងនោះ នឹងនាំគ្នាសម្តែងធម៌ទេសនា ដែលតថាគតពោលតិះ-
ដៀលពីការល្មោភក្នុងបច្ច័យទុកដល់ជនដទៃ ព្រោះហេតុនៃបច្ច័យ
៤ មានចីវរជាដើម នឹងមិនអាចសម្តែងឲ្យផុតពីបច្ច័យទាំងឡាយ
ហើយតាំងនៅក្នុងចំណែកនៃធម៌ដែលនាំសត្វឲ្យផុតចាកទុក្ខ មាន
មុខឆ្ពោះកាន់ព្រះនិព្វាន ។ ជនទាំងឡាយក៏នឹងស្តាប់នូវភាពសម្បូរ
នៃបទ និងព្យញ្ជនៈ និងសូរសៀងដ៏ពិរោះតែម្យ៉ាងប៉ុណ្ណោះ ហើយ
ក៏ថ្វាយបច្ច័យទាំងឡាយ និងញ៉ាំងជនទាំងឡាយដទៃឲ្យថ្វាយនូវ
បច្ច័យទាំងឡាយ មានចីវរជាដើម ដែលមានតម្លៃច្រើន ។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយពួកដទៃទៀត នាំគ្នាអង្គុយក្នុងផ្នូរផ្សេង ៗ មានផ្នូរបែក
ជាបួន និងតាមខ្លោងទ្វាររាជវាំងជាដើម ហើយសម្តែងធម៌ដូរយក
រូបិយៈ សូម្បីកន្លះកហាបណៈ មួយបាទ មួយមាសក ជាដើម
ដោយប្រការដូច្នេះ ក៏យកធម៌ដែលតថាគតសម្តែងទុក មានតម្លៃ

២៩ មហាសុបិនជាតក្កកថា

កត្វា ទេសិតធម្មំ ចតុប្បច្ចយត្ថាយ ចេវ កហាបណឡ-
កហាបណទីនំ អត្ថាយ ច វិក្កិណ្ឌិត្វា ទេសេត្វា សតសហ-
ស្សគ្យនិកំ ចន្ទនសារំ បូតិតក្កេន វិក្កិណ្ឌន្តា វិយ កវិស្សន្តិ
តតោនិទានម្បិ តេ ភយំ នត្ថិ ទ្វាទេសមំ កថេហិតិ ។

កន្តេ តុច្ឆលាពុនិ ឧទេកេ សីទន្តានិ អទ្ទសំ ឥមស្ស
កោ វិបាកោតិ ។

ឥមស្សាបិ អនាគតេ អធម្មិករាជកាលេ លោកេ
វិបរិត្តន្តោយេវ វិបាកោ កវិស្សតិ តទា ហិ រាជានោ
ជាតិសម្បន្នានំ កុលបុត្តានំ យសំ ន ទេស្សន្តិ អកុលីនានំ-

គួរដល់ព្រះនិព្វាន ទៅសម្តែងដូរជាមួយបច្ច័យ ៤ នឹងរូបិយៈមាន
មួយកហាបណៈ កន្លះកហាបណៈជាដើម ប្រៀបដូចពពួកមនុស្ស
យកខ្លឹមច្រូងដែលមានតម្លៃទាំងសែន ទៅប្តូរយកប្រេងស្អុយដូច្នោះ
ក៏យេ សូម្បីមានសុបិននេះជាហេតុ ក៏មិនមានដល់មហាបពិត្រទេ
សូមទ្រង់ត្រាស់សុបិនទី ១២ បន្តទៀតចុះ មហាបពិត្រ ។

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឃើញផ្ទៃឃ្លោកដែល
គេយកបណ្តាលចេញអស់ហើយ លិចទឹក អ្វីជាផលនៃសុបិននេះ
ព្រះអង្គ ? ។

មហាបពិត្រ ផលនៃសុបិននេះ ក៏នឹងមានក្នុងអនាគត កាល
លោកប្រព្រឹត្តទៅជិតនឹងវិនាស ក្នុងរជ្ជកាលរបស់ព្រះរាជាដែល
មិនតាំងនៅក្នុងធម៌ ព្រោះថា ក្នុងគ្រានោះ ព្រះរាជាទាំងឡាយនឹង
មិនព្រះរាជទានយសដល់កុលបុត្តអ្នកសម្បូរណ៍ដោយជាតិ បែរ
ជាព្រះរាជទានដល់អ្នកគ្មានត្រកូលទៅវិញ ពួកនោះនឹងជាធំ រឹង

៣០ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

យេវ ទេស្សន្តិ តេ ឥស្សរា កវិស្សន្តិ ឥតរេ ទេលិទ្ធា រាជ-

សម្មាខេបិ រាជទ្វារេបិ អមច្ចសម្មាខេបិ វិនិច្ឆយដ្ឋានេបិ

តុច្ចលាពុសទិសានំ អកុលីនានញ្ញេវ កថា ឱសីទិក្ខា ធិតា

វិយ និច្ចលា សុប្បតិដ្ឋិតា កវិស្សន្តិ សង្ឃសន្និបាតេបិ

សង្ឃកម្មគណកម្មដ្ឋានេសុ ចេវ បត្តចីវរបរិវេណាទិវិនិច្ឆយ-

ដ្ឋានេសុ ច ទុស្សីលានំ បាបបុគ្គលានំយេវ កថា និយ្យា-

និកា កវិស្សន្តិ ន លជ្ជនំ ភិក្ខុនំ ឯវំ សព្វថាបិ តុច្ចលាពុសី-

ទេកាលោ វិយ កវិស្សតិ ឥតោនិទានម្យិ តេ កយំ នត្ថិ

តេសេមំ កថេហិតិ ។

អ្នកមានត្រកូលក៏ទៅជាក្រលំបាក ។ ពាក្យសំដីពួកអ្នកគ្មានត្រ-
កូល ដូចជាសំបកឃ្លោក ហាក់ដូចជាឫសឈើដុះចាក់ស្រែះក្នុងទី
ចំពោះព្រះកត្តាព្រះរាជាក្តី ទីទ្វារព្រះរាជវាំងក្តី ទីប្រជុំអមាត្យក្តី
ទីសាលាជំនុំក្តី ក៏គឺជាពាក្យប្រចុបប្រចែងមិនបានការ គ្មានមូល-
ដ្ឋានច្បាស់លាស់ សូម្បីក្នុងសង្ឃសន្និបាត ក្នុងកិច្ចកម្មដែលសង្ឃ
គប្បីធ្វើ និងគណៈដែលគប្បីធ្វើក្តី ទាំងក្នុងកន្លែងដែលមានអធិ-
ការណ៍ ទាក់ទងនឹងបាត្រ ចីវរ និងបរិវេណជាដើមក្តី ពាក្យសំដី
របស់មនុស្សអាក្រក់ទ្រុស្តសីលប៉ុណ្ណោះ ជាពាក្យដែលគេយល់
ថា នាំសត្វចេញចាកទុក្ខបាន មិនមែនជាពាក្យសំដីរបស់ភិក្ខុដែល
ជាលង្ហិនទេ កាលបើដូច្នេះ ក៏ដូចជាកាលដែលលិចចុះនៃសំបក
ឃ្លោក សូម្បីដោយប្រការទាំងពួង ។ ភ័យ សូម្បីមានសុបិននេះ
ជាហេតុ ក៏មិនមានដល់មហាបពិត្រ សូមទ្រង់ត្រាស់សុបិនទី ១៣
បន្តទៀតចុះ ។

៣១ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

កន្លែង មហានា ក្នុងគោរពប្បមាណា យនសិលានាវា
វិយ ឧទេក ប្បមាណា អទ្ធីសំ ឥមស្ស កោ វិបាកោតិ ។

ឥមស្សាបិ តាទិសេយេវ កាលេ វិបាកោ កវិស្សតិ
តទា ហិ អធម្មិករាជានោ អកុលីនានំ យសំ ទេស្សន្តិ តេ
ឥស្សរា កវិស្សន្តិ កុលីនា ទុគ្គតា តេសុ ន កេចិ គារវំ
កវិស្សន្តិ ឥតសេយេវ កវិស្សន្តិ រាជសម្មាខេ វា អមច្ចុ-
សម្មាខេ វា វិនិច្ឆយដ្ឋានេ វា វិនិច្ឆយដ្ឋានេ វា វិនិច្ឆយកុ-
សលានំ យនសិលាសទិសានំ កុលបុត្តានំ កថា ន
ឧត្តាហិតា បតិជ្ជហិស្សតិ តេសុ កថេន្តេសុ ភី ឥមេ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឃើញដុំថ្មតាន់ប៉ុន
ប្រាសាទ អណ្តែតលើទឹកដូចជាទឹក អ្វីជាផលនៃសុបិននេះ ព្រះ-
អង្គ ? ។

ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ទ្រង់ត្រាស់ថា បពិត្រមហារាជ ក្នុងកាល
អនាគត ព្រះរាជាមិនតាំងនៅក្នុងធម៌ ចូលចិត្តតែតាំងមនុស្ស
ថោកទាបគ្មានត្រកូល ឲ្យជាធំ ឯមនុស្សអ្នកមានពូជពង្សវង្ស
ត្រកូលត្រឹមត្រូវ ក៏ទៅជាជនជាបតោកយ៉ាក នរណា ។ ក៏មិនធ្វើ
សេចក្តីគោរពកោតក្រែងដល់អ្នកមានត្រកូលនោះ បែរជាគោរព
ចំពោះអ្នកដែលគ្មានត្រកូល ជាអ្នកធំទៅវិញ ពាក្យសំដីរបស់
កុលបុត្តអ្នកឆ្លាតក្នុងការវិនិច្ឆ័យ នឹងត្រឹមត្រូវ ដូចជាដុំថ្មតាន់ នឹង
មិនលិចចុះក្នុងទឹកឡើយ ។ ស្ថិតនៅទីចំពោះព្រះភក្ត្ររបស់ព្រះ-
រាជា ឬក្នុងទីជំនុំអមាត្យ ឬក្នុងសាលាភ្នំ កាលបើពួកនោះកំពុង
ពោល ពួកដទៃក៏ចំអកឡូកឡើយថា ពួកនេះនិយាយអ្វី សូម្បីក្នុង

៣២ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

កថេន្តីតិ ឥតរេ បរិហាសមេវ កវិស្សន្តិ ភិក្ខុសន្និបាតេបិ
វុត្តប្បការេសុ ហានេសុ នេវ បេសលេ ភិក្ខុ គរុកាតព្វ
មញ្ញិស្សន្តិ នាបិ តេសំ កថា បរិយោគាហិត្វា បតិដ្ឋហិស្សតិ
សិលានំ បូរេនកាលោ វិយ កវិស្សតិ ឥតោនិទានម្បិតេ
កយំ នត្ថិ ចុទ្ធសមំ កថេហិតិ ។

កន្តេ ខុទ្ទកមគ្គកប្បប្បដ្ឋមាណា មណ្ឌកិយោ មហន្ត-
មហន្តេ កណ្ណសប្បេ វេគេន អនុពន្ធិត្វា ឧប្បលនាលេ វិយ
ឆិន្និត្វា មំសំ ខាទិត្វា គិលន្តិយោ អទូសំ អយំ ចុទ្ធសមោ
សុបិនោ ឥមស្ស កោ វិបាកាតិ ។

ឥមស្សាបិ លោកេ បរិហាយន្តេ អនាគតេយេវ វិបាកោ

ទីជំនុំសង្ឃ ពួកភិក្ខុ ក៏មិនឃើញភិក្ខុអ្នកមានសីលជាទីស្រឡាញ់
 អ្នកគួរធ្វើសេចក្តីគោរពថា ជាសំខាន់ ក្នុងឋានៈផ្សេង ៗ ដូចពោល
 មកហើយ ទាំងពាក្យសំដីរបស់ភិក្ខុអ្នកមានសីល ជាទីស្រឡាញ់
 ទាំងនោះ គេមិនរាប់រកយកជាការងារអ្វីឡើយ ប្រៀបដូចជាការ
 អណ្តែតទៅនៃដុំថ្មទាំងឡាយ ដូច្នោះ ។ ភ័យ សូម្បីមានសុបិននេះ
 ជាហេតុ ក៏មិនមានដល់មហាបពិត្រ សូមទ្រង់ត្រាស់ព្រះសុបិនទី
 ១៤ បន្តទៀតចុះ ។

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឃើញពួកភិក្ខុប
 ដែលមានខ្លួនតូច ៗ ប៉ុនផ្កាស្វាយ រត់ដេញខាំពស់វែកធំ ៗ ខាំ
 សាច់ដាច់ដូចគេកាត់ទង់ឈូក ហើយក៏ស៊ីលេបទៅ នេះជាសុបិន
 ទី ១៤ អ្វីជាផលនៃសុបិននេះ ព្រះអង្គ ? ។

មហាបពិត្រ ផលនៃសុបិនប្រការនេះ នឹងមានក្នុងអនាគត
 ឯណោះ ក្នុងកាលលោកទ្រុឌទ្រោមចុះ ព្រោះថា ក្នុងគ្រានោះ

៣៣ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

កវិស្សតិ តទា ហិ មនុស្សា តិព្វរាគា ទុដ្ឋាតិកា កិលេ-
សានុវត្តកា ហុត្វា តរុណតរុណានំ អត្តនោ ភរិយានំ
វេសេ វត្តិស្សន្តិ គេហេ ទាសកម្មករាទេយាបិ គោមហិ-
ទេយាបិ ហិរញ្ញសុវណ្ណម្បិ សព្វំ តាសំយេវ អាយត្តំ
កវិស្សតិ អសុកំ ហិរញ្ញសុវណ្ណំ វា បរិច្ឆេទាទិជាតំ វា
កហន្តិ វុត្តេ យត្ត វា តត្ថ វា ហោតុ កី តុយ្ហមេវ ព្យាចារេន
ត្វំ មយ្ហំ យរេ សន្តំ វា អសន្តំ វា ជានិតុកាមោ ជាតោសីតិ
វត្វា នានប្បការេហិ អក្កោសិត្វា មុខសត្តីហិ កោដ្ឋត្វា
ទាសចេដកេ វិយេ អត្តនោ វេសេ កត្វា អត្តនោ តស្សរិយំ

ពួកមនុស្សនឹងមានរាគចរិតខ្លាំងក្លា មានជាតិអាក្រក់ បណ្តោយ
ខ្លួន បណ្តោយចិត្តទៅតាមអំណាចកិលេស និង ប្រព្រឹត្តទៅក្នុង
អំណាចកិលេស ។ របស់ខ្លួន អ្នកមានទាសៈ កម្មករ ជាដើម
ក្តី សត្វពាហនៈ មានគោ ក្របីជាដើមក្តី មាស ប្រាក់ជាដើមក្តី
ដែលមាននៅក្នុងផ្ទះគ្រប់យ៉ាង នឹងតាំងនៅក្នុងការគ្រប់គ្រងរបស់
ពួកនាងទាំងនោះ កាលពួកស្វាមីស្រីរស់ជាមួយប្រាក់ឯណោះ ។
ថា នៅទីណា ឬស្រូវដល់ចំនួនរបស់របរផ្សេង ។ មាននៅក្នុងទី
ណាក្តី ពួកនាងទាំងនោះ នាំគ្នាឆ្លើយថា របស់ទាំងនោះនៅទីណា
ក៏ដោយចុះ ប្រយោជន៍អ្វីដែលអ្នកត្រូវត្រួតត្រាវា អ្នកចង់ដឹងវត្ថុ
ដែលមាន និងមិនមាននៅក្នុងផ្ទះរបស់យើងដែរឬ ? ហើយជេរ
ដោយប្រការផ្សេងៗ ចាក់ដោតដោយលំពែង គឺ មាត់ ពួកបុរស
ក៏ធ្លាក់ចុះក្នុងអំណាចរបស់ស្រ្តីទាំងនោះ ដូចជាទាសៈ ឬខ្ញុំបម្រើ
ពួកស្រ្តីទាំងនោះ ក៏តាំងនៅក្នុងភាពជាម្ចាស់ ជាធំតទៅ ប្រៀបបី

៣៤ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

បវេត្តស្សន្តិ ឯវំ មជ្ជកបុប្ផប្បមាណានំ មណ្ឌកបោតិការំ
អាសីវិសេ កណ្ណសប្ប គិលនកាលោ វិយ កវិស្សតិ
តតោនិទានម្បិ តេ ភយំ នត្ថិ បណ្ណសេមំ កថេហិតិ ។

កន្ថេ ទេសហិ អសទ្ធម្មហិ សមន្មាគតំ គាមគោចរំ
កាកំ កាពានវណ្ណបណ្ណតាយ សុវណ្ណាតិ លទ្ធនាមេ
សុវណ្ណរាជហំសេ បរិវារេន្តេ អទូសំ តមស្ស កោ
វិបាកាតិ ។

តមស្សាបិ អនាគតេ ទុព្វលរាជកាលេយេវ វិបាកា
កវិស្សតិ អនាគតស្មី ហិ រាជានោ ហត្ថិសិប្បាទីសុ
អកុសលា យុទ្ធសុ អវិសារទា កវិស្សន្តិ តេ អត្ថនោ
ជ្ឈេវិប្បត្តិ អាសន្តីមានានំ សមានជាតិការំ កុលបុត្តានំ

ដូចជាពពួកសត្វកន្ត្រៃបដែលតូច ៗ ប៉ុនផ្កាស្វាយ ដេញខាំស្ម័គ្រស្រវៃ
វែក ដែលមានពិសដ៏ពន្លឹក ដូច្នោះ ។ ភ័យ សូម្បីមានសុបិននេះ
ជាហេតុ ក៏មិនមានដល់មហាបពិត្រទេ សូមទ្រង់ត្រាស់ប្រាប់និមិត្ត
ទី ១៥ បន្តទៀតចុះ ។

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឃើញហ្មងស្ដេច-
ហង្សមាសដែលមានឈ្មោះថា មាស ព្រោះមានរោមពណ៌មាស
នាំគ្នាហែហមសត្វក្អែក ជាអ្នកប្រកបដោយអស្ចារ្យ ១០ ប្រការ
ត្រាច់ចររកស៊ីតាមស្រុក អ្វីជាផលនៃព្រះសុបិននេះ ព្រះអង្គ ? ។

មហាបពិត្រ ផលនៃសុបិននេះ ក៏នឹងមានក្នុងអនាគតដូច
គ្នា ក្នុងសម័យរបស់ព្រះរាជាដែលទុព្វលនោះនោះឯង ព្រោះថា
ក្នុងកាលខាងមុខ ព្រះរាជាទាំងឡាយមិនធ្លាតក្នុងសិល្បៈ មាន
សិល្បៈដ៏ជាដើម មិនកៀវក្លាក្នុងយុទ្ធវិធី ព្រះរាជាមិនប្រទាន
កាតជាធំ ឲ្យដល់ពួកកុលបុត្រដែលមានជាតិស្មើគ្នា ជាអ្នកស្អប់-

៣៥ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

ឥស្សរិយំ អទត្វា អត្តនោ បាទម្បលិកានំ ទ្វាបកក-
ប្បកាទីនំ ទស្សន្តិ ជាតិគោត្តសម្បន្នា កុលបុត្តា រាជកុលេ
បតិជ្ជំ អលកមាណា ជីវិតំ កប្បត្ថំ អសមត្តា ហុត្វា
ឥស្សរិយេ បិតេ ជាតិគោត្តហីនេ អកុលីនេ ឧបជ្ជហន្តា
វិចរិស្សន្តិ សុវណ្ណរាជហំសេហិ កាកស្ស បរិវារិតកាលោ
វិយេ កវិស្សតិ ឥតោនិទានម្បិ តេ ភយំ នត្ថិ សោឡសមំ
កថេហិតិ ។

កន្ថេ បុព្វេ ទីបិនោ ឯឡកោ ខាទន្តិ អហម្បន
ឯឡកេ ទីបិនោ អនុពន្ធិត្វា មុរុមុរាតិ ខាទន្ថេ អទុសំ អថព្វោ
តសា វកា ឯឡកេ ទូរោតាវ ទិស្វា ភីតតសីតា ឧត្រា-

ខ្លើមដល់ភាពវិបត្តិនៃរាជសម្បត្តិ មិនព្រះរាជទានដល់ពួកភ្នាក់ងារ
 និងពួកជាងកាត់សក់ជាដើម ដែលនៅជិតបាទមូលរបស់ព្រះអង្គ
 ពួកកុលបុត្រដែលសម្បូរណ៍ដោយជាតិ និងគោត្រ កាលមិនបាន
 ទីពឹងអំពីរាជត្រកូល ក៏មិនអាចចិញ្ចឹមជីវិតបាន ក៏នាំគ្នាទៅអែប-
 អប យកចិត្តយកថ្លើមដល់អ្នកដែលគ្មានត្រកូល មានជាតិ និង
 គោត្រថោកទាបដែលមានអំណាចជាធំ ប្រៀបដូចជាពពួកហង្ស
 មាស ធ្វើជាបរិវារតាមហែហមសត្វក្អែក ដូច្នោះ ។ ភ័យ ស្នេហា
 មានសុបិននេះ ក៏មិនមានដល់មហាបពិត្រ សូមទ្រង់ត្រាស់សុបិន
 ទី ១៦ បន្តទៀតចុះ ។

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងកាលមុន ។ សត្វខ្លាតែងខាំស្មី
 ពពែ តែខ្ញុំព្រះអង្គបានសុបិនឃើញហ្មងពពែ នាំគ្នាដេញខាំពពួក
 សត្វខ្លាស្មីទៅវិញ ពេលនោះខ្លាដទៃ ៗ គឺ ខ្លាដំបង ខ្លាធំ ឃើញ
 ពួកពពែពិចម្ងាយ ក៏តក់ស្លុតរន្ធត់ភ័យខ្លាចយ៉ាងខ្លាំង ហើយនាំគ្នា

៣៦ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

សមប្បត្តា ហុត្វា ឯឡកានំ ភយា បលាយិត្វា គុម្ពគហនានិ
បវិសិត្វា និលីយ័សុ ឯវាហំ អទ្ទសំ ឥមស្ស កោ
វិបាកោតិ ។

ឥមស្សាបិ អនាគតេ អធម្មិករាជកុលេយេវ វិបាកោ
ភវិស្សតិ តទា ហិ អកុលីនា រាជវល្លកា ឥស្សរា ភវិស្សន្តិ
កុលីនា អប្បញ្ញាតា ទុគ្គតា តេ រាជវល្លកា រាជានំ អត្ថនោ
ភចំ គាហាបេត្វា វិនិច្ឆយដ្ឋានាទីសុ ពលវន្តោ ហុត្វា
កុលីនានំ បវេណិអាគតានិ ខេត្តវត្តាទីនិ អម្ពាក់ វសន្តកានិ
ឯតានីតិ អភិយុជ្ឈិត្វា តេសុ ន តម្ពាក់ អម្ពាកន្តិ អាគន្ធពា

រត់គេចចូលទៅកាន់គម្លាតព្រៃ លាក់ខ្លួនពួនអាត្មា ព្រោះខ្លាចពួក
ពពែ ខ្ញុំព្រះអង្គបានឃើញយ៉ាងនេះ អ្វីជាផលនៃសុបិននេះ ព្រះ-
អង្គ ? ។

មហាបពិត្រ ផលនៃសុបិននេះ ក៏មានក្នុងសម័យនៃព្រះ-
រាជាអ្នកមិនតាំងនៅក្នុងធម៌ ក្នុងអនាគតដូចគ្នា ព្រោះថា ក្នុងគ្រា
នោះ ពួកអ្នកគ្មានត្រកូលចេះអែបអប ប្រចុបប្រចែងជាមួយព្រះ-
រាជា ក៏នឹងបានជាធំ ពួកអ្នកមានត្រកូលក៏បាត់បង់កេរ្តិ៍ឈ្មោះទៅ
ជាអ្នកក្រលំបាក ។ ពួកអ្នកប្រចុបប្រចែងទាំងនោះ នាំគ្នាធ្វើឲ្យ
ព្រះរាជាទ្រង់ជឿដល់ពាក្យសំដីរបស់ខ្លួន នឹងតែងតាំងខ្លួនឲ្យមាន
អំណាចក្នុងនាទីរាជការ មានសាលាក្តីជាដើម ។ ពួកទាំងនោះក៏
បាននាំគ្នារុករានយកដីធ្លីស្រែចម្ការសួនដំណាំជាដើម រហូតដល់
របស់ពួកអ្នកមានត្រកូលទាំងឡាយ ថាកន្លែងទាំងនេះជារបស់ពួក
យើង កាលពួកអ្នកមានត្រកូលទាំងនោះតវ៉ាថា មិនមែនជារបស់

៣៧ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

វិនិច្ឆ័យដ្ឋានាទីសុ វិវេទនេសុ វេត្ថលតាទីហិ បហាហេត្វា

គីវាយំ គហេត្វា អបកឡាហេត្វា អត្ថនោ បមាណំ ន ជានាថ

អម្មហិ សទ្ធិ វិវេច ឥទានិ វេ រញ្ញោ កថេត្វា ហត្ថបាទ-

ច្ចេទនាទីនិ ការេស្សាមាតិ សន្តជ្ជស្សន្តិ តេ តេសំ កាយេន

អត្ថនោ វត្ថុនិ តម្អាកំយេវ ចេតានិ គណ្ណថាតិ និយ្យាទេត្វា

អត្ថនោ គេហានិ បរិសិទ្ធា ភីតា និបជ្ជស្សន្តិ បាបភិក្ខុបិ

បេសលេ ភិក្ខុ យថាច្ចី វិហេវេស្សន្តិ តេ បេសលា ភិក្ខុ

បដិសរណំ អលកមាទា អរញ្ញំ បរិសិទ្ធា គហនដ្ឋានេសុ

ពួកលោកទេ នេះជារបស់ពួកយើង ហើយនាំគ្នាមកប្តឹងសាលា
កាត់ក្តីជាដើម ពួកជនអ្នកប្រចុបប្រចែងទាំងនោះ បានប្រាប់គ្នាឲ្យ
វាយនឹងរំពាត់ផ្តៅជាដើម ហើយរុញក្បាលចេញ ព្រមទាំងសំឡូត
គំរាមកំហែងថា ពួកនេះមិនដឹងប្រមាណខ្លួន មករករឿងជាមួយ
ពួកយើងផង ឥឡូវនេះយើងនឹងទៅទូលព្រះរាជា ឲ្យដាក់ព្រះ-
រាជអាជ្ញាផ្សេង ៗ មានការកាត់ដៃ ជើង ជាដើម ។ ពួកអ្នកមាន
ត្រកូលមានការខូចខាតដល់ពួកអ្នកប្រចុបប្រចែងទាំងនោះ ក៏បាន
យល់ព្រមប្រគល់ដីធ្លីរបស់ខ្លួនថា ដីធ្លីទាំងនេះ បើជារបស់លោក
ក៏សូមលោកទទួលយកចុះ ហើយក៏នាំគ្នាត្រឡប់មកផ្ទះរបស់ខ្លួន
សូម្បីជេក ក៏មានការភិតភ័យតាម ៗ គ្នា ។ សូម្បីពួកភិក្ខុដ៏ថោក
ទាបទាំងឡាយ ក៏នាំគ្នាបៀតបៀនភិក្ខុអ្នកមានសីលជាទីស្រឡាញ់
ពួកភិក្ខុអ្នកមានសីលជាទីស្រឡាញ់ទាំងនោះ គ្មានទីពឹងពំនាក់-
អាស្រ័យ ក៏នាំគ្នាចូលទៅកាន់ព្រៃភ្នំក្រវ៉ូ ពួនសម្លៀកច្បង ។

៣៨ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

និលីយិស្សន្តិ ឯវំ ហីនជច្ចេហិ ចេវ បាបភិកហិបិ ច
ឧបទុតានំ ជាតិមន្តានំ កុលបុត្តានព្វេវ បេសលានំ ភិក្ខុញ្ច
ឯឡកានំ កយេន តសវកានំ បលាយនកាលោ វិយ
កវិស្សតិ ឥតោនិទានម្បិ តេ កយំ នត្ថិ អយំ ហិ សុបិនោ
អនាគតព្វេវ អារព្ភ តេ ទិដ្ឋោ ព្រាហ្មណា បន ន
ធម្មសុធម្មតាយ តយិ សិនេហេន តំកថយីសុ ពហុ
ធនំ លកិស្សាមាតិ អាមិសចក្កតាយ ជីវិតុត្ថី និស្សាយ
កថយីសុតិ ។

ឯវំ សត្តា សោឡសន្នំ មហាសុបិនានំ និប្ពត្តិ កថេត្វា
ន ខោ មហារាជ ឯតរហិ ត្ថព្វេវ ឥមេ សុបិនោ អទូស
បោកណករាជានោបិ អទូសំសុ ព្រាហ្មណាបិ តេសំ ឯវមេវ

ប្រការដែលកុលបុត្តអ្នកមានជាតិត្រកូលទាំងឡាយ និង
ភិក្ខុអ្នកមានសីលជាទីស្រឡាញ់ទាំងនោះ ត្រូវពួកជនអាក្រក់ និង
ភិក្ខុលាមកទាំងឡាយ ចូលទៅប្រទូសរ៉ាយយ៉ាងនេះ ក៏ដូចកាល
ដែលពួកខ្មាជំបង់ ខ្មាជំទាំងឡាយនាំគ្នាត់ ព្រោះខ្មាចពួកសត្វពពែ
ដូច្នោះ ។ ភ័យ សូម្បីមានសុបិននេះជាហេតុ ក៏មិនមានដល់មហា-
បពិត្រឡើយ ។ សុបិនទាំងនេះដែលមហាបពិត្របានឃើញហើយ
ប្រារព្ធចំពោះតែអនាគតប៉ុណ្ណោះ ប៉ុន្តែពួកព្រាហ្មណ៍ មិនបានទាយ
សុបិននេះដោយត្រឹមត្រូវទេ គឺ ទស្សន៍ទាយព្រោះអាស្រ័យការ
ចិត្តមជ្ឈិវិត ព្រោះឃើញដល់អាមិសថា ពួកយើងនឹងបានទ្រព្យ
ច្រើន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់ព្យាករណ៍ដល់ផល
នៃសុបិនធំ ៗ ទាំង ១៦ ប្រការ យ៉ាងនេះហើយ ទ្រង់ត្រាស់ថា
មហាបពិត្រ មិនមែនមានតែក្នុងពេលនេះប៉ុណ្ណោះទេ ដែលមហា-
បពិត្របានឃើញសុបិនទាំងនេះ សូម្បីព្រះរាជាមុនៗ ក៏ទ្រង់បាន

៣៩ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

ឥមេ សុបិនោ គហេត្វា យញ្ញមត្តកេ ខិប្បីសុ តតោ
បណ្ឌិតេហិ ទិន្ននយេនាគន្ធា ពោធិសត្តំ បុច្ឆីសុ បោរាណក-
បណ្ឌិតាបិ នេសំ ឥមេ សុបិនោ កថេន្តា ឥមិនា និយា-
មេនេវ កថេសុន្តិ វត្ថោ តេន យាចិតោ អតីតំ អាហរិ ។

អតីតេ ពារាណសិយំ ព្រហ្មទត្ថេ ជ្ឈំ ការេន្តេ
ពោធិសត្ថោ ឧទិច្ចព្រាហ្មណកុលេ និព្វត្តិត្វា វយប្បត្ថោ
ឥសិបព្វជ្ឈំ បព្វជិត្វា អភិញ្ញា ចេវ សមាបត្តិយោ ច និព្វ-
ត្ថិត្វា ហិមវន្តប្បទេសេ ឈានកីឡំ កីឡេន្តោ វិហរតិ ។
តទា ពារាណសិយំ ព្រហ្មទត្ថោ ឥមិនាវ និយាមេន ឥមេ

ឃើញដូចគ្នាដែរ ។ សូម្បីពួកព្រាហ្មណ៍ ក៏កាន់យកសុបិននេះ
រាប់បញ្ចូលក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រដូចគ្នា លុះកាលជាខាងក្រោយ អាស្រ័យ
ពាក្យណែនាំរបស់ពួកបណ្ឌិតនាំគ្នាក្រាបទូល ទើបសួរព្រះពោធិ-
សត្វ សូម្បីបុរាណបណ្ឌិតទាំងឡាយ កាលទស្សន៍ទាយសុបិន
ទាំងនេះ ដល់ព្រះរាជាទាំងនោះ ក៏នាំគ្នាទស្សន៍ទាយទំនងដូចគ្នា
នេះឯង កាលព្រះបាទបសេនទិកាសលទូលអារាធនា ទើបព្រះ-
បរមសាស្តា ទ្រង់នាំយករឿងក្នុងអតីតមកជាឧទាហរណ៍ ដូចត
ទៅនេះ ៖

ក្នុងអតីតកាល គ្រាព្រះបាទព្រហ្មទត្តសោយរាជសម្បត្តិ
នៅក្នុងក្រុងពារាណសី ព្រះពោធិសត្វមានកំណើតក្នុងត្រកូលឧ-
ទិច្ចព្រាហ្មណ៍ ចម្រើនវ័យហើយ បានបួសជាតាបស ញ៉ាំងអភិ-
ញាសមាបត្តិឲ្យកើត បានសាកល្បងរិទ្ធនៅក្នុងហិមវ័នប្រទេស
ក្នុងពេលនោះឯង នៅឯនគរពារាណសី ព្រះបាទព្រហ្មទត្ត ទ្រង់

៤០ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

សុបិនោ ទិស្វា ព្រាហ្មណេ បុច្ឆិ ។ ព្រាហ្មណា
ឯវមេវ យញ្ញំ យជិតំ អារក្សំ ។ តេសុ បុរោហិតស្ស
អន្តោវាសិកមាណវោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ អាចរិយំ អាហ
អាចរិយ តុម្ពហិ មយំ តយោ វេទេ ឧគ្គណ្ហាបិតា នន្ទ
តេសុ ឯកំ មារត្វា ឯកស្ស សោត្តិកម្មករណំ នាម
នត្ថិតិ ។ តាត ឥមិនា ឧបាយេន អម្បាកំ ពហុធនំ
ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តំ បន រញ្ជោ ធនំ រក្ខិតកាមោ មញ្ជតិ ។
មាណវោ តេនហិ អាចរិយ តុម្ព តុម្បាកំ កម្មំ ករោថ
ឧយ្យានំ អគមាសិ ។ តំ ទិវសមេវ ពោធិសត្តាបិ តំ

ឃើញសុបិននេះ ដោយទំនងដូចគ្នា ក៏មានព្រះតម្រាស់សួរដល់
 ពួកព្រាហ្មណ៍ ។ ពួកព្រាហ្មណ៍ ក៏ប្រាប់ព្រះធម៌ដូចជាយ៉ាងនេះ
 ដូចគ្នា ។ បណ្ឌិតព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ បុរោហិតមានសិស្សជាបណ្ឌិត
 ឆ្លាត ពោលនឹងអាចារ្យថា លោកអាចារ្យ គម្ពីរត្រៃវេទទាំង ៣
 លោកអាចារ្យបានឲ្យខ្ញុំរៀនចប់ហើយ ក្នុងវេទទាំង ៣ គម្ពីរនោះ
 ប្រការដែលថា ការសម្លាប់មនុស្សម្នាក់ហើយ ធ្វើឲ្យកើតសិរីសួស្តី
 ដល់មនុស្សម្នាក់ទៀត មិនមានឡើយ មិនមែនឬ ? , លោក
 អាចារ្យឆ្លើយថា អ្នកដ៏ចម្រើន ដោយឧបាយនេះ ទ្រព្យដ៏ច្រើននឹង
 កើតដល់ពួកយើង ចំណែកអ្នកមុខតែលំបាកនឹងរក្សាព្រះរាជ-
 ទ្រព្យ ទេដឹង ? មាណពពោលថា លោកអាចារ្យបើដូច្នោះ ពួក
 លោកចូរធ្វើការងាររបស់ពួកលោកទៅចុះ ខ្ញុំមិនធ្វើអ្វីក្នុងសំណាក់
 របស់ពួកលោកឡើយ ហើយក៏បានដើរចេញទៅរហូតដល់ព្រះ-
 រាជឧទ្យានក្នុងថ្ងៃនោះឯង ។ សូម្បីព្រះបរមពោធិសត្វ ក៏ដឹងហេតុ

៤១ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

ការណ៍ ញាតា អង្គ មយី មនុស្សបច៌ គតេ មហាជនស្ស
ពន្ធនា មោក្ខោ ភវិស្សតីតិ អាកាសេនាគន្ធា ឧយ្យានេ
ឌុតវិត្វា សុវណ្ណបដិមា វិយ មន្ត្រលសិលាតលេ និសីទិ ។
មាណវោ ពោធិសត្តំ ឧបសង្កមិត្វា វន្តិត្វា ឯកម្មន្តំ និសីទិត្វា
បដិសណ្ឋារំ អកាសិ ។ ពោធិសត្តាបិ តេន សទ្ធិ មធ្យ-
ប្បដិសណ្ឋារំ ភត្វា ភី នុ ខេ មាណវំ រាជា ធម្មេន ជ្ឈំ
ការេតីតិ បុច្ឆិ ។ កន្តេ រាជា នាម ធម្មិកោ អបិច ខេ
បន នំ ព្រាហ្មណា អតិដ្ឋេ បក្ខនាបេន្តិ រាជា សោឡុស
សុបិនោ ទិស្វា ព្រាហ្មណាណំ អាពោចេសិ ព្រាហ្មណា
យញ្ញំ យជិស្សាមាតិ អារទ្ធោ ភី នុ ខេ កន្តេ អយំ នាម

នោះហើយគិតថា ថ្ងៃនេះ បើយើងទៅដល់កន្លែងមនុស្ស ការផុត
ពីការចាប់ចង្ហិននឹងមានដល់មហាជន ដូច្នេះហើយ ក៏ហោះតាមផ្លូវ
អាកាស មកចុះកន្លែងឧទ្យានអង្គុយលើផ្ទាំងថ្មដែលជាមន្ត្រីល ដូច
រូបដែលធ្លាក់ដោយមាសដូច្នោះ ។ មាណពចូលទៅក្រពះពោ-
ធិសត្វ សំពះហើយ អង្គុយក្នុងកន្លែងដ៏សមគួរមួយ នឹងធ្វើ
បដិសណ្ឋារព្រះពោធិសត្វ ។ សូម្បីព្រះពោធិសត្វ ក៏បានធ្វើបដិ-
សណ្ឋារយ៉ាងពីរោះជាមួយគេ ហើយសួរថា ព្រះរាជាសោយរា-
ជសម្បត្តិប្រកបដោយធម៌ហើយឬ មាណព ? មាណពបានពោល
ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ព្រះរាជានៅបានព្រះនាមថា
ធម្មិករាជនៅឡើយទេ ប៉ុន្តែថា ពួកព្រាហ្មណ៍កំពុងល្អងលោម
ព្រះអង្គឲ្យដើរផ្លូវខុស ព្រះរាជាទ្រង់ឃើញព្រះសុបិន ១៦ ប្រការ
ត្រាស់ប្រាប់ដល់ពួកព្រាហ្មណ៍ ពួកព្រាហ្មណ៍ពោលថា ពួកយើង
នឹងត្រូវបូជាយំញ៉ា ហើយក៏រៀបចំការនោះភ្លាម លោកម្ចាស់ដ៏

៤២ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

ឥមេសំ សុបិនានំ និប្ពត្តិតិ រាជានំ សញ្ញាបេត្វា តម្ការំ
មហាជនំ កយា មោចេត្ថំ ន វដ្តត្តិតិ ។ មយំ ខោ នាម
មាណវំ រាជានំ ន ជានាម រាជាបិ អម្ពេ ន ជានាតិ សេច
បន ឥធាគន្ធា បុច្ឆេយ្យ កថេយ្យាមស្ស មយន្តិ ។ មាណវោ
អហំ កន្តេ តំ អានេស្សាបិ តុម្ពេ មនាគមនំ ឧទិក្ខន្ធា
មុហុត្ថំ និសីទេថាតិ ពោធិសត្ថំ បដិជានាបេត្វា រញ្ជោ សន្តិកំ
គន្ធា មហារាជ ឯកោ អាកាសចារិកតាបសោ តម្ការំ
ឧយ្យានេ ឧតរិត្វា តុម្ពេហិ ទិដ្ឋិសុបិនានំ និប្បត្តិ កថេស្សា-
មីតិ តុម្ពេ បក្កាសតីតិ អាហា ។ រាជា តស្ស កបំ សុត្វា
តាវទេវំ មហាន្តេន បរិវារេន ឧយ្យានំ គន្ធា តាបសំ

ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ធ្វើឲ្យព្រះរាជាទ្រង់យល់ផងថា ដែល
ឈ្មោះថា ផលនៃសុបិននេះ គឺ ជាយ៉ាងនេះ ហើយជួយឲ្យមហា-
ជនផុតអំពីភ័យផង លោកម្ចាស់ ។ ព្រះពោធិសត្វពោលថា ម្ចាស់
មាណព យើងមិនបានស្គាល់ព្រះរាជា ព្រះរាជាក៏មិនស្គាល់យើង
បើព្រះអង្គមកសួរដល់ទីនេះ យើងនឹងប្រាប់ដល់ព្រះអង្គបាន ។
មាណពបានពោលថា ខ្ញុំនឹងយាងព្រះអង្គមក សូមលោកម្ចាស់
មេត្តារង់ចាំការមករបស់ខ្ញុំត្រឹមតែមួយភ្លែតចុះ កាលបើសុំការអ-
នុញ្ញាតពីព្រះពោធិសត្វហើយ ក៏ទៅកាន់ព្រះរាជដំណាក់ ក្រាប
ទូលថា បពិត្រមហារាជ តាបសអ្នកត្រាច់ចរតាមផ្លូវអាកាសមួយ
អង្គ បានចុះមកក្នុងឧទ្យានរបស់ព្រះអង្គ ហើយបានពោលថា
នឹង ទស្សន៍ទាយផលនៃព្រះសុបិន ដែលព្រះអង្គទ្រង់ឃើញ
កំពុងអង្គុយចាំព្រះអង្គហើយ ។ ព្រះរាជាទ្រង់ស្តាប់ពាក្យរបស់មាណព
នោះ ស្ដេចក៏ប្រញាប់ទៅកាន់ព្រះឧទ្យានភ្លាម ព្រមដោយបរិវារធំ

៤៣ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

វេទិតា ឯកមន្តំ និសិន្នោ បច្ចិ តម្កោ កិវ កន្ត មយា

ទិដ្ឋសុបិនានំ និប្ពត្តិ ជានាថាតិ ។ អាម មហារាជាតិ ។

តេនហិ កថេថាតិ ។ កថេមិ មហារាជ យថាទិដ្ឋ តាវ

សុបិនេ មំ សារវេហិតិ ។ សាធុ កន្តតិ រាជា

ឧសកា រុក្ខា តាវវិយោ តាវា ច

អស្សោ កំសោ សិគាលី ច កុម្ភោ

បោក្ខរណី ច អបាកចន្ទំ លាវុនិ

សីទន្តិ សិលា ប្បវន្តិ មណ្ឌកិយោ

កណ្ណសប្បេ គិលន្តិ កាកំ សុវណ្ណា

៤៣ អង្គកថា មហាសុបិនជាតក

ច្រើន ទ្រង់សំពះតាបសហើយ ប្រថាប់អង្គុយកន្លែងដ៏សមគួរមួយ
មានព្រះតម្រាស់សួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន បានឮថា
លោកម្ចាស់ជ្រាបនូវផលនៃសុបិនដែលខ្ញុំបានឃើញឬ ? ព្រះ-
ពោធិសត្វពោលថា សូមថ្វាយព្រះពរមហាបពិត្រ អាត្មាកាត
ជ្រាប ។ ព្រះរាជាត្រាស់ថា បើដូច្នោះ សូមលោកម្ចាស់ទស្សន៍-
ទាយចុះ ។ ព្រះពោធិសត្វពោលថា សូមថ្វាយព្រះពរមហាបពិត្រ
អាត្មាកាតនឹងទស្សន៍ទាយថ្វាយ សូមមហាបពិត្រត្រាស់សុបិន
តាមដែលទ្រង់បានឃើញឲ្យអាត្មាកាតស្តាប់មកចុះ ។ ព្រះរាជា
ត្រាស់ថា ប្រពៃហើយលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ទើបត្រាស់ថា ៖

គោឧសភរាជ ១ ឈើទាំងឡាយ ១ មេគោទាំងឡាយ ១
គោឈ្មោលទាំងឡាយ ១ សេះ ១ ថាសមាស ១ មេផ្តែចចក ១
ក្អមទឹក ១ បោក្ខរណី ១ បាយឆៅ ១ ចំនុំក្រហម ១ ឃ្មោកលិច
១ ថ្មអណ្តែត ១ កង្កែបខាំពស់វែក ១ ហង្សមាសហែហមក្អែក ១

៤៤ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

បរិវារយន្តិ តសា វកា ឯឡកានំ

កយា ហីតិ ។

វៃត្វា បសេនទិកោសលរញ្ជា កថិតនិយាមេនេវ សុបិនោ

កថេសិ ។ ពោធិសត្តាបិ តេសំ ឥទានិ សត្តារា កថិត-

និយាមេនេវ វិត្តារតោ និប្ពត្តិ កថេត្វា បរិយោសានេ សយំ

ឥទំ កថេសិ វិបរិយាសោ វត្ថុតិ នយិធមត្ថិតិ ។ តត្រាយ-

មត្តោ អយំ មហារាជ ឥមេសំ សុបិនានំ និប្ពត្តិ យំ

បនេតំ តេសំ បដិយាតត្ថាយ យញ្ញកម្មំ វត្ថុតីតិ វត្ថុ

ហោតិ ។ ភីការណា ។ ឥមេសញ្ញំ និប្ពត្តិ នាម លោកស្ស

ខ្លាធំ ខ្លាជំបង ភ័យខ្លាចព្រោះពពែ ១ ដូច្នេះ ។

ហើយត្រាស់ប្រាប់សុបិន តាមនិយមដែលព្រះបាទបសេ-
នទិកាសលត្រាស់ប្រាប់នោះឯង ។ សូម្បីព្រះពោធិសត្វ ក៏បាន
ទស្សន៍ទាយផលនៃសុបិនទាំងនោះ ដោយពិស្តារតាមទំនងដែល
ព្រះសាស្តាទ្រង់ទស្សន៍ទាយក្នុងពេលនេះឯង ហើយក្នុងទីបំផុត
បានថ្វាយព្រះពរដូច្នេះថា នឹងប្រព្រឹត្តទៅក្នុងកាលដែលលោកជិត
ចូលដល់សេចក្តីវិនាស គឺ មិនមានក្នុងយុគនេះឡើយ ។

អត្តាធិប្បាយក្នុងពាក្យនោះ មានដូច្នេះ គឺ មហាបពិត្រ
ផលនៃព្រះសុបិនទាំងនោះមានដូច្នេះ គឺ ការបូជាយំញ៉ាដែលកំពុង
ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីកំចាត់អន្តរាយក្នុងព្រះសុបិនទាំងនោះ រមែងជា
ការប្រព្រឹត្តិខុសក្នុងធម្មនិយាម លោកអធិប្បាយថា រមែងប្រព្រឹត្ត
ទៅផ្ទុយគ្នា ខុសអំពីការពិត ។ ព្រោះហេតុអ្វី ? ព្រោះហេតុថា
ផលនៃសុបិនទាំងនេះ នឹងមានក្នុងកាលដែលលោកជិតនឹងវិនាស

៤៥ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

វិបរិត្តកាលេ អការណស្ស ការណន្តិ គហណកាលេ

ការណស្ស អការណន្តិ ឆឡនកាលេ អក្ខតស្ស ក្ខតន្តិ

គណ្ណនកាលេ ក្ខតស្ស អក្ខតន្តិ ជហនកាលេ អលជ្ជនំ

ឧស្សន្ទកាលេ លជ្ជនព្វ បរិហិនកាលេ ភវិស្សតិ នយិធ-

មត្ថិតិ ឥទានិ បន តវ វា មម វា កាលេ ឥធ ឥមស្មី

បុរិសយុគេ វត្តមានេ ឯតេសំ និប្ពត្តិ នត្ថិ តស្មា ឯតេសំ

បដិយាតាយ វត្តមានំ យញ្ញកម្មំ វិបល្លាសេន វត្តតិ

អលន្តេន នត្ថិ តេ ឥតោនិទានំ ភយំ វា ឆម្ពិតត្ថំ វាតិ ។

មហាបុរិសោ រាជានំ សមស្សាសេត្វា មហាជនំ ពន្ធនា

គឺ ក្នុងកាលផ្សេង កាន់យកប្រការដែលមិនមែនហេតុ ថាហេតុ
ក្នុងកាលដែលលះបង់ហេតុចេញ ថាមិនមែនហេតុ ក្នុងកាលដែល
កាន់យកប្រការដែលមិនពិត ថាពិត ក្នុងកាលដែលលះបង់ប្រការ
ដែលពិតថា មិនពិត ។ ក្នុងកាលដែលពួកអលជ្ជី មានច្រើនឡើង
នឹង ក្នុងកាលដែលពួកលជ្ជីមានការថយចុះ ក៏នឹងមិនមាននៅក្នុង
យុគនេះ មានន័យថា ផលរបស់ព្រះសុបិនទាំងនេះ មិនមាននៅ
ក្នុងពេលនេះ គឺ ក្នុងរជ្ជកាលរបស់មហាបពិត្រ ឬ ក្នុងសាសនា
របស់តថាគតនេះ ក្នុងយុគនេះ គឺ ក្នុងជួរហុរសបច្ចុប្បន្ននេះ
ព្រោះហេតុនោះការបូជាយំឆ្ងាយដែលកំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីកំចាត់
អន្តរាយនៃផលរបស់ព្រះសុបិនទាំងនេះ ទើបប្រព្រឹត្តទៅមិនត្រឹម
ត្រូវ លើកការបូជាយំឆ្ងាយនោះចេញចុះ ភ័យ ឬ សេចក្តីភ័យខ្លាច
ដែលមានព្រះសុបិននេះជាហេតុ នឹងមិនមានដល់មហាបពិត្រ ។
ព្រះមហាហុរស បានធ្វើឲ្យព្រះរាជាធូរស្រាលព្រះទ័យ លះបង់

៤៦ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

មោចត្វា បុនាកាលេ ឋត្វា រញ្ជោ ឱវាទំ ទត្វា បញ្ចសុ
សីលេសុ បតិជ្ជាបេត្វា គតោ បដ្ឋាយ មហារាជ
ព្រាហ្មណេហិ សទ្ធិ ឯកតោ ហត្វា បសុយាតយញ្ញនាម
មា យជីតិ ធម្មំ ទេសេត្វា អាកាសេនេវ អត្តនោ វេស-
នដ្ឋានមេវ អគមាសិ ។ រាជាបិ តស្ស ឱវាទេ បិតា
ទានាទិនិ បុញ្ញានិ កត្វា យថាកម្មំ គតោ ។

សត្វា តមំ ធម្មទេសនំ អាហរិត្វា សុបិនបច្ចយា
តេ ភយំ នត្ថិ ហារេថ យញ្ញនិ យញ្ញំ ហារេត្វា មហា-
ជនស្ស ជីវិតទានំ ទត្វា អនុសន្តិ យដេត្វា ជាតកំ

មហាជនចេញពីការចាប់ចង ហើយក៏បានហោះឡើងលើអាកាស
ថ្វាយឱ្យវាទដល់ព្រះរាជា ឲ្យតាំងនៅយ៉ាងមាំក្នុងសីលប្រាំ ហើយ
ថ្វាយព្រះពរថា តាំងពីពេលនេះតទៅ មហាបពិត្រក្តីរមគ្គិតជាមួយ
ព្រាហ្មណ៍បូជាយ័ញ្ញ ដែលឈ្មោះថា បសុយាតយ័ញ្ញ (យ័ញ្ញ
សម្លាប់សត្វ) តទៅទៀត លុះសម្តែងធម៌ហើយ បានត្រឡប់ទៅ
កាន់លំនៅរបស់ខ្លួនតាមផ្លូវអាកាសនោះឯង ។ ចំណែកព្រះរាជា
តាំងនៅក្នុងឱវាទរបស់ព្រះពោធិសត្វ ទ្រង់ធ្វើបុណ្យ មានការឲ្យ
ទានជាដើម ហើយស្តេចទៅតាមយថាកម្ម ។

ព្រះបរមសាស្តា លុះទ្រង់នាំព្រះធម៌ទេសនានេះមកហើយ
ត្រាស់ឲ្យព្រះបាទបសេនទិកោសលលះបង់ការបូជាយ័ញ្ញ ដោយ
ព្រះពុទ្ធតម្រាស់ថា ព្រោះព្រះសុបិនជាបច្ច័យ ភ័យនឹងមិនមាន
ដល់មហាបពិត្រទេ មហាបពិត្រចូរត្រាស់បង្គាប់ឲ្យលះបង់យ័ញ្ញ
ចេញចុះ ព្រះរាជទានជីវិតទានដល់មហាជន ហើយទ្រង់បន្តអនុ-

៤៧ មហាសុបិនជាតកដ្ឋកថា

សមាធានេតិ តទា រាជា អានន្ទោ អហោសិ មាណវោ
សារីបុត្តោ តាបសោ បន អហមេវេតិ ។

បរិនិព្វតេ បន ភគវតិ សង្ឃីតិការកា ឧសភាតិ-
អាទិនិ តីណិ បទានិ អដ្ឋកថំ អារាហេត្វា លាវុនីតិអាទិនិ
បញ្ច បទានិ ឯកំ គាថំ វត្ថុ ឯកនិបាតបាលី អារា-
ហេសុន្តិ ។

(មហាសុបិនជាតកំ សត្តមំ)

៤៧ អង្គកថា មហាសុបិនជាតក

សន្និប្រជុំជាតកថា ព្រះរាជាក្នុងកាលនោះ បានមកជាព្រះអានន្ទ
ក្នុងកាលតឡូវនេះ , មាណព បានមកជាព្រះសារីបុត្ត ចំណែក
តាបស គឺ ជាតថាគត ដូច្នេះឯង ។

លុះកាលព្រះមានព្រះភាគ ស្តេចបរិនិព្វានហើយ ព្រះ-
សង្គតិកាចារ្យទាំងឡាយលើកបទទាំង ៣ មានឧសភាជាអាទិ៍
ឡើងកាន់អង្គកថា ពោលបទទាំង ៥ មាន លាវុនិ ឡើងកាន់បាលី
ឯកនិបាត ដោយប្រការដូច្នេះ ។

(ចប់អង្គកថា មហាសុបិនជាតក)

